VAPAUS

Ilmestyy tiistaina ja torstaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten työväenlehti

Second class mail registration No. 1076 — VAPAUS, 102 Elm Street West, Sudbury, Ontario

No. 85 — Vol. LIV vuosikerta — Sudbury, Ont. — Torstai, lokak. 22 p. — Thursday, Oct. 22, 1970

Vankien eristäminen jatkuu, Quebec

Choquette haluaa pitää vangit eristettynä ainakin 21 p:ää; Que. unionistit vaativat kansalaisvapauksien palauttamista

Montreal. — Toisin kuin esim. pääministeri Pierre Trudeau, joka lupaa käyttää vaikutusvaltaansa sotalain — War Measures Actin — perusteella pidätettyjen nimien ja heitä vastaan nostettujen syytteiden julkaisemiseksi, Quebecin oikeusministeri Jerome Choquette ilmoitti keskiviikkona, että hän tulee ottamaan lujan kannan ko. vankien muusta maailmasta eristettynä pitämiseksi.

Hän antoi tietää, että monet yli 300:sta vangitusta henkilöstä pidetään kalterien takana muusta maailmasta eristettynä, syytteitä nostamatta ja oikeuteen viemättä, ainakin 21 päivää.

Samalla hän varoitti, että mikä tahansa yksilö, ryhmä tai järjestö, joka antaa lausuntoja laittomaksi julistetun Front de Liberation du Quebecin puolesta, joutuu "lujan käsittelyn" alaiseksi.

Mr. Choquette sanoi lehtimiehille antamansa haastattelun yhteydessä, että hän on eri mieltä pääministeri Pierre Trudeaun kanssa siinä kun viimeksimainittu ilmaisi suosivansa ajatusta, että viranomaisten pitäisi julkaista sotalain perusteella vangittujen nimet ja myös ne syytökset, mitä heitä vastaan on nostettu.

"On useita argumentteja jotka puhuvat sen puolesta, että vangittujen nimiluetteloa ei julkaista", hän sanoi. "Nähtäväksi jää olisiko sellaisen luettelon julkaiseminen edullista varsinkin silloin, jos siihen sisältyisi kaikki (pidätettyjen) nimet."

Liittovaltion pääprokuraattori George McIlraithin keskiviikkona julkaisemien tietojen mukaan, poliisiratsiain yhteydessä on keskiviikkoaamuun mennessä vangittu 375 henkilöä — suuri osa heistä Quebecin intellektuaaleja.

Liittovaltion oikeusministeri John Turner sanoi keskiviikkona, että syyttäjistä ja lakimiehistä koostuva komitea tulee tarkastamaan kaikki sotalain perusteella vangittujen asiat ja vapauttamaan mahdollisimman pian henkilöt, joita vastaan ei ole todisteita.

Pääministeri Trudeau antoi aiemmin tietää, että hän tulee käyttämään vaikutusvaltaansa sen hyväksi, jotta joko liitto- tai Quebecin hallitus julkaisee pidätettyjen nimet ja myös tiedot heitä vastaan nostetuista syytöksistä.

UNIONISTIT VAATIVAT SOTALAIN PERUUTTAMISTA

Quebec. — Quebecin kolme johtavaa ammattiyhdistyskeskustaa kokoontui keskiviikkona historiansa ensimmäiseen yhteiseen tilaisuuteen mistä esitettiin vaatimus kansalaisvapauksien palauttamiseksi Quebecissa.

Noin 250,000 jäsentä edustava Quebec Federation of Labour, Confederation of National Trades Unions, missä on osapuilleen sama määrä jäseniä ja 60,000 jäsentä edustava Quebec Teacher Corporation tuomitsivat yhtäällä Quebecin työministeri Pierre Laporten murhan ja vaativat toisaalta War Measures Actin voimassaolon peruuttamista.

UUSI LAKI ON "SAMANLAINEN" — TURNER

Ottawa. — Liittohallituksen suunnittelemaan erikoislakiin terrorismin vastustamiseksi tulee samanlaiset hallitukselle annettavat valtuudet, mitkä ovat perjantaina voimaan julistetussa War Measures laissakin, selitti oikeusministeri John Turner keskiviikkona.

Vastauksena oppositioryhmien kysymyksiin mr Turner selitti, että hänen ministeriönsä laatima erikoislakiluonnos tulisi ottamaan sotalain (WMA) paikan, myöntäen sarjan erikoisvaltuuksia hallitukselle.

LAPORTE MURHATTIIN KURISTAMALLA

Montreal. — Kuolemansyyntutkija Laurin Lapointe tiedoitti keskiviikkona, että Quebecin työministeri Pierre Laporte oli murhattu kuristamalla — todennäköisesti hänen kaulassaan olleen uskonnollisen medaljongin ohuilla ketjuilla, joita oli kuolemansyyn tutkijan arvion mukaan kierretty niskan kohdalta tiukalle. Ketju oli Laporten kaulassa vielä kuoleman jälkeen.

Kuolemansyyntutkija sanoo, että 49-vuotiaan Laporten vasemmassa ranteessa, oikeassa kädessä ja rinnan oikeanpuolisessa yläosassa olevat haavat oli aiheutettu ennen kuolemaa, mutta ne kaikki olivat pinnallisia (superficial) eivätkä vaikuttaneet uhrin kuolemaan.

Ruumiin löydön jälkeen julkaistuissa ensimmäisissä tiedoissa sanottiin, että Laportea oli ammuttu takaraivoon.

Elohopeatarkastus Järvienpäässä

Thunder Bay. — Thunder Bayn kaupunginvaltuusto on pyytänyt kaupungin vesihallintoa suorittamaan kaupungin käyttövedessä elohopeapitoisuuskokeen. Viimeisessä noin 6 kuukautta sitten suoritetussa kokeessa havaittiin vähäinen määrä elohopeapitoisuutta. Thunder Bayn kaupunki ottaa käyttövetensä Lake Superiorista. Kaupunginvaltuustolle sanottiin tällä viikolla, että Lake Superiorista saaduissa eräissä kalalajeissa on havaittu olevan turvallisuusrajaa korkeampi elohopeapitoisuus.

"Tiukka rahaohjelma" aiheuttanut $3 miljardin tuotantomenetyksen

Canadan talousneuvosto osoittaa, että täystyöllisyyden saavuttaminen pitäisi olla tärkeimpänä prioriteettina

Ottawa. — Liittohallituksen tulee pikaisesti luopua "tiukasta rahaohjelmasta" ja hallituksen kulujen rajoittamisesta, jotta saataisiin lisää työpaikkoja canadalaisille, sanoo Canadan talousneuvosto maanantaina julkaisemassaan raportissa.

Tässä asiakirjassa sanotaan edelleen, että hallituksen inflaatiovastaisen ohjelman vuoksi Canada on menettänyt $3 miljardin arvosta tuotantomahdollisuuksiaan aiheuttaen se 6 1/2-prosenttisen työttömyyden.

Talous on laskenut huomattavasti todellista potentiaalia alemmaksi sanotaan raportissa ja selitetään että laajakantoinen työttömyys tulee jatkumaan, ellei talouselämässä saavuteta todellista yli 5-prosenttista kasvua, mikä olisi kaksi kertaa tämänvuoden odotettua kasvua suurempi.

Täystyöllisyyteen pitäisi palata asteittain, sanotaan raportissa, jotta taloutta ei liikakuumennettaisi uudelleen. Samalla kertaa raportissa tähdennetään nopeata paluuta tuotannon kasvuun niin että saavutetaan 4 prosenttinen aukko, mikä vallitsee todellisten kasvumahdollisuuksien ja nykyisen kasvun välillä.

Se on kaikkea muuta kuin helppoa, selitetään raportissa. Täystyöllisyystavoitteiden saavuttaminen, mikä raportin mukaan tarkoittaa vielä 3,5-prosenttista työttömyyttä verrattuna nykyiseen lähes 7-prosenttiseen työttömyyteen, talouden tulee voittaa ohjelmamuutoksien vaativat aikamenetykset, sijoitusten hitausmielialan, lisääntyvän kauppakilpailun ja sellaiset epävarmuudet mitkä johtuvat työläisten ja työn antajain välisistä taisteluista, verouudistuksista ja Yhdysvaltain talouselämän hitaudesta.

Kaikki tämäntapaiset seikat vaikeuttavat käytettävissä olevan kasvumäärän nousua. "Nopea nousu kasvumäärän potentiaaliin ei ole mahdollista" sanotaan raportissa ja selitetään, että kansantulon tämänvuotinen 3-prosenttinen kasvu jättää noin 4-prosenttisen aukon sen vallitsevan potentiaalin välille, mikä neuvoston katsantokannan mukaan tarkoittaa $3 miljardin tuotannon menetystä (saavuttamatta jäämistä). Tosiasiassa neuvosto sanoo, nykyinen kansantulon kasvu voi jäädä kahteen prosenttiin tai sitäkin alemmaksi tänä vuonna.

Me pidämme hiljattaista ja nykyistä työttömyysmäärää kestämättömän korkeana, sanotaan raportissa huomioiden, että Canadassa on nyt korkeampi (6.9 %) työttömien määrä kuin missään muussa teollisuusmaassa.

Neuvoston mielestä Canadalla on suuri tehtävä työpaikkojen hankkimisessa mitä tarvitaan seuraavan 4—5 vuoden aikana. Tästä hetkestä vuoteen 1975 tarvitaan noin 1.3—1.4 miljoonaa uutta työpaikkaa ja toinen 1.2 miljoonaa vuosien 1975—80 välillä.

Raportissa arvioidaan, että tänä vuonna saadaan noin 77,000 uutta työpaikkaa, edustaen se alhaisinta määrää vuodesta 1958 ja viimeisen kuuden vuoden ajalta yhtä kolmannesta keskitasosta.

Ennätysmäärä sosiaaliavulla

Toronto. — Suur-Toronton sosiaalihuoltokomissioneri John Anderson sanoi tällä viikolla, että kaupungissa sosiaalihuoltoavun turvin elävien henkilöiden lukumäärä nousi syyskuussa ennätysmäiseen korkeuteen. Sosiaalihuoltoapua ilmoitetaan maksetun 47,079 henkilölle, mikä osoitti 360 nousua elokuuhun verratessa.

PIERRE LAPORTE HAUDATTIIN TIISTAINA

Surujuhlassa paljon julkisuuselämän edustajia — tiukka poliisivartiointi Montrealissa

Montreal. — Viime lauantaina murhattu Quebecin työministeri Pierre Laporte haudattiin eilen konepistooleilla ja pikakivääreillä varustettujen laskuvarjojoukkojen vartioidessa yksityisluontoisesti järjestettyä surujuhlaa, mihin pääsi osallistumaan vain kutsukortin saaneet.

Maan johtavien poliitikkojen kokoontuessa pääministeri Pierre Trudeaun johdolla Notre Damekirkossa Montrealissa pidettyyn surujuhlaan, Montrealissa järjestettiin ennen kuulumattoman laaja ja tiukka turvallisuusvartiointi poliisien ja asevoimien toimesta Edustettuna oli liittohallituksen ja parlamentin lisäksi myös maakuntahallitukset.

Mahdollisten aikapommien varalta kirkossa suoritettiin poliisikoirien avustamana huolellinen tarkastus samanaikaisesti kun kaupungin työläiset tarkastivat poliisivartion alaisuudessa lähiseudun katujen vesiviemäritkin.

Laskuvarjojoukkoja oli sijoitettu talojen katoille Champ de Marsin (minne liittohallituksen jäsenet saapuivat sotilaslentokoneilla) ja Place des Armesin (missä kirkko sijaitsee) välillä.

Helikopterit lensivät alueella ja laskeutuivat usein vain 150 jalan korkeuteen hautausseremonia-alueella.

Pääministeri Pierre Trudeau ja Quebecin pääministeri Robert Bourassa — jotka tekivät päätöksen Front de Liberation du Quebecin vaatimusten hylkäämiseksi mr Laporten vapauttamisen lunnaiksi — lähtivät yhdessä pois kirkosta.

Poliisiketjun takana kirkon lähettyvillä oli ehkä 5,000 henkeä käsittänyt väkijoukko, joka heilutti käsiään pääministerille

Poliisien toimesta filmattiin väkijoukkoa henkilöiden tunnistamiseksi siltä varalta, jos häiriöitä syntyy.

Hautajaisseremonia pidettiin vaatimattomuuden puitteissa mrs Laporten pyynnöstä. Hän halusi valtion juhlan tilalle yksityishautajaisten järjestämistä.

Hautajaisseremonian pitoon osallistui kardinaali Maurice Roy, Canadan roomalaiskatolisen kirkon pääpiispa, Montrealin arkkipiispa Paul Gregoire ja apulaispiispa Andre Cimichella.

VIIKON AIKANA TULI $156 RAHASUMMA

Tähän katsaukseen saatiin suurin panos Vancouverin ja Soon osastoilta

Kuluneen viikon aikana Vapauden ja Liekin haasteryntäysrahasto kasvoi kauniilla $156.00 summalla, josta lankeaa suurin kiitos järjestötovereillemme Vancouverissa ja Sault Ste. Mariessa sekä yksityislahjoituksille.

Tyydytyksellä voimme huomioida, että kampanjan alin tavoite $8,000.00 on sivuutettu 14.64 prosentilla, mikä puolestaan todistaa lehtiemme Vapauden ja Liekin lukijoiden olevan sanavapauden järkkymättömiä tukijoita.

Suurkiitos kaikille haasteryntäyksen hyväksi lahjoituksen tehneille henkilöille ja järjestötovereille. Annetaan haasteiden vyöryä yhäkin eteenpäin, että lehtiemme ilmestyminen pysyy turvattuna.

TULOKSET ALUEITTAIN OVAT SEURAAVAT:

	Tavoite	Vapaus	Liekki	Yht.	Pros.
ETELÄ-ONT.	$1,525.00	$1,918.25	$130.25	$2,048.50	134.33
POHJ.-ONT	1,500.00	1,866.00	129.00	1,995.00	133.
B. C.	775.00	768.22	249 50	1,017.72	131.32
KESKI-ONT.	2,020.00	2,434.85	130.00	2,564.85	126.97
Länsi-Ont.	1,700.00	1,155.00	106.50	1,261.50	74.06
Man. ja Sask.	70.00	32.00	11.00	43.00	61.43
Alberta	110.00	34.00	33.00	67.00	60.90
Quebec	300.00	137.00	12.00	149.00	49.66
U.S.A.		5.00	19.50	24.50	
	$8,000.00	$8,350.32	$820.75	$9,171.07	114.64

Lahjoituksia saatiin tähän katsaukseen seuraavasti:

CSJ:n SAULT STE. MARIEN OSASTO lahjoittaa seurapelitilaisuuden tulot $39.00 lehtiemme talousaseman tukemiseksi.

CSJ:n VANCOUVERIN OSASTO lahjoittaa $100.00 lisää Vapauden ja Liekin talousaseman tukemiseksi.

AUNE RINTANEN, Vancouver, B. C. vastaa $2.00 Aino Hendricksonin haasteeseen.

HELVI JA ARNE KOIVU, Sudbury, Ont. lahjoittavat $10.00 lehtiemme talousaseman tukemiseksi.

AILI JA VÄINÖ HOHTER, Sudbury, Ont. vastaavat $5.00 Paavo Lähteen haasteeseen ja haastavat kaikki "oloneuvokset" tekemään samoin vointinsa mukaan.

OIKAISU: CSJ:n SOINTULAN OSASTO on lahjoittanut $100.00 lehtiemme tukemiseksi, jonka maininta on jäänyt pois heinäkuun 16 päivän katsauksesta Mainittu summa on kyllä huomioitu kyseessä olevassa katsauksessa, mutta siitä on maininta jäänyt pois. Pahoittelemme virhettämme.

Tässä katsauksessa	$ 156.00
Aikaisemmin Vapaudessa julkaistu	8,194.32
	8,350.32
Liekin lahjoitukset	820.75
Yhteensä	$9,171.07

WAR MEASURES ACT-LAKI JOUTUNUT LAAJAN ARVOSTELUN KOHTEEKSI

Douglas sanoo äänestäneensä omantuntonsa mukaan; k-puolue vaatii WMA-lain hetikohtaista peruuttamista; USA:n oppilasjärjestö tuomitsi WMA-lain; Thompson vaatii hirttotuomioita

Toronto. — Täällä vierailulla ollut NDP:n johtajan Tommy Douglasin tytär, mrs Shirley Sutherland, sanoi CBC:n Front Page Challenge-ohjelmassa tällä viikolla, että Canadan liittohallituksen käyttöönsä ottama War Measures Act-laki "ei tee mitään muuta kuin mainostaa FLQ-ta."

Los Angelesissa asuva mrs Sutherland sanoi TV-ohjelman jälkeisessä haastattelussa, että WMA-laki voi ainoastaan tappaa lisää ihmisiä.

"Me olemme kaikki olleet tietoisia FLQ:n toimista vuosikausia ja liittohallituksen toimenpiteet eivät ole saaneet muuta aikaan kuin tilanteen pahenemisen", sanoi hän.

Mrs Sutherland työskentelee eräässä ryhmässä, jota nimitetään Mustien Pantterien ystäviksi, ja joka hankkii ruokatarpeita USA:n nälkäisille neekerilapsille.

ÄÄNESTI OMANTUNNON SANELUN MUKAAN

Ottawa. — NDP:n kansallinen johtaja T. C. Douglas sanoi tietäneensä, että hän toimii voimakkaimpaa yleistä mielipidettä vastaan äänestäessään hallituksen käytäntöön ottamaa War Measures-lakia vastaan alahuoneessa.

Varmana esiintyvä NDP:n johtaja sanoi tietäneensä suuren yleisön olleen Trudeaun hallituksen takana sen otettua käsiinsä melkein rajattomat valtuudet WMA-lain turvin hävittääkseen Quebecin FLQ:n.

"Minä olen aina uskonut, että ellei parlamentin jäsen äänestä omantuntonsa sanelun mukaan, niin hänellä ei ole myöskään oikeutta istua parlamentin jäsenenä", sanoi mr Douglas.

Mr Douglas sanoi, ettei hän ole ajatellutkaan WMA-lain hyväksymistä tai sen uusia säädöksiä nykyisen tilanteen selvittämiseksi. Hallitus olisi voinut selvittää probleeman lisäämällä erikoislakeja nykyiseen rikoslakiin FLQ:n käsittelemiseksi, sanoi hän.

WMA-laki hyväksyttiin alahuoneessa äänin 190—16. Mr Douglas ja 15 muuta NDP:n jäsentä äänesti sitä vastaan. Lain hyväksymisen puolesta äänesti 128 liberaalia, 52 kanservatiivia, 6 crediitistiä ja neljä NDP:n jäsentä.

K-PUOLUE TUOMITSEE WMA-LAIN KÄYTÖN

Toronto. — Täällä Lansdownen haalissa tällä viikolla pidetyssä Canadan kommunistisen puolueen järjestämässä kokouksessa hyväksyttiin yksimielisesti päätöslauselma, jossa tuomitaan liittohallituksen käytäntöön ottama War Measures Act-laki.

Julkilausumassa sanotaan mm. seuraavasti: "Me havaitsemme suurella tyydytyksellä, että 16 NDP:n jäsentä kieltäytyi liittymästä siihen hysteriaan, minkä hallitus ja joukkotiedotusvälineet ovat saaneet aikaan terroristien suorittaman mr Laporten murhan johdosta ja seisoivat lujina puolustaen siviilioikeuksia sekä demokratiaa ja äänestivät Trudeaun hallituksen voimaan julistamaa WMA-lakia vastaan.

"Me torontolaiset tuomitsemme hallituksen toimenpiteet sen julistaman WMA-lain johdosta ja kehoitamme parlamenttia peruuttamaan sen aikaansaamat vahingot Canadan demokratialle sekä toimimaan ilman viivytyksiä WMA-lain kumoamiseksi; ja kieltäytymään hyväksymästä minkäänlaisia lakiehdotuksia, jotka

(Jatkuu sivulla 4)

VIIME TIEDOT

Ottawa. — Ulkoministeriö tiedoitti keskiviikkona, että tunnetun sanomalehtimiehen, edesmenneen Blair Fraserin 35-vuotias poika John M. Fraser, on nimitetty Canadan asianhoitajaksi (charge d'affaires) Pekingiin. Kuusihenkinen canadalaisryhmä lähtee mr Fraserin johdolla Kiinaan lauantaina tehdäkseen valmistelutöitä siellä pian avattavan Canadan suurlähetystön hyväksi.

Pariisi. — Presidentti Georges Pompidou sanoi täällä keskiviikkona, että "Ranskan hallitus tuomitsee ehdottomasti mr Laporten murhan ja kaikki väkivallanteot sekä erikoisesti väkivaltaisuudet panttivankeja vastaan".

Toisaalta Ranskan hallituksen puhemies Leo Hamon sanoi presidentti Pompidoun ilmaiseen "erikoisen huolestuneisuuden minkä tuntemista Ranska ei voi välttää niistä vakavista asioista joita kosketellevat yleisöongelmat — sitä mitä sanotaan ranskalaiskysymykseksi (French fact) Canadassa".

Oslo. — Nobelin rauhanpalkinto myönnettiin keskiviikkona Iowassa, Yhdysvalloissa syntyneelle Ernest Borlaugille. Hän on maataloustiedemies, joka on kehittänyt parempaa satoa tuottavaa viljaa, ns. "Green Revolutionin" perusteella. Tähän ohjelmaan sisältyy parempien vehnä- ja riisilajien hyväksikäyttö, sekä tehokkaampi lannoitteiden ja kastelulaitteiden käyttö.

Washington. — Valkoisesta talosta tyrmättiin keskiviikkona huhut, joiden mukaan USA ja Saigonin juntta aikovat pian antaa yksipuolisen julistuksen ampumisen lopettamiseksi. Huhun johdosta tapahtui USA:ssa osakkeiden hintojen nousua. Presidentti Nixonin lehtisiamies Ronald Ziegler sanoi, että "aikomuksena ei ole antaa tiedotuksia mistään aselevon aloitteesta".

Trudeau voi julkaista pidätettyjen nimet

Antoi voimakkaan vihjeen siitä, että voi käyttää vaikutusvaltaansa asian hyväksi

Ottawa. — Pääministeri Pierre Trudeau antoi tiistaina vihjeen, että hän voi hyväksyä ehdotuksen, jonka mukaan liitto- tai Quebecin maakuntahallituksen tulisi julkaista kaikkien sotatilalain (War Measures Act) perusteella vangittujen henkilöiden nimet.

Varmaa lausuntoa asiasta antamatta pääministeri vihjasi voimakkaasti siihen, että hän tulee käyttämään vaikutusvaltaansa sen hyväksi, jotta sotatilalain perusteella vangittujen henkilöiden nimet julkaistaan mahdollisimman pian, ja että samalla ilmoitetaan mitä syytöksiä on nostettu heitä vastaan.

Lakivoimaisesti edesvastuu pidätetyistä kuuluu Quebecin hallitukselle. Sikäläiset viranomaiset ovat antaneet päivittäin tilastotietoja pidätettyjen määrästä, mutta vain hyvin vähän henkilökohtaisia tietoja pidätetyistä.

Kysymyksen herätti alahuoneen istunnossa oppositiojohtaja Robert Stanfield, joka kehoitti pääministeriä julkaisemaan tiedon sotatilalain perusteella poliiseille annettujen erikoisvaltuuksien avulla saaduista tuloksista".

Nimien, lukumäärän ja syytteiden lisäksi mr Stanfield pyysi pääministeriltä vakuutusta siitä, että pidätetyt saavat oikeuden käyttää lainopillisia neuvonantajia ja että tehdään jonkinlaiset valmistelut pidätysten tarkistusta varten pikapuoliin.

Pääministeri Trudeau leimasi mr Stanfieldin kysymyksen asiaa auttavaksi ja sanoi, että "ehkä yksi ministerini antaa lausunnon asiasta minun asemestani".

KUMMALLINEN JOUKKOMURHA KALIFORNIASSA

Santa Cruz, California. — Erään rikkaan silmäkirurgin, hänen vaimonsa ja kahden nuoren poikansa sekä sihteerinsä maanantainen murha on vieläkin salaperäisyyden vaippaan kiedottuna. Murha tapahtui maanantai-iltana loistoasunnolla ja murhattujen ruumiit oli heitetty uima-altaaseen. Suuri loistoasunto oli sytytetty palamaan.

Kaikki murhatut oli sidottu käsistä. Heidän päähänsä oli pantu kauhtana, ja heitä kaikkia oli ammuttu takaraivoon. Seriffiluutnatti Kenneth Pittenger sanoo miestensä suorittaneen murhatun lääkärin paikalla tarkastuksen ja etsineen sieltä mahdollisia johtolankoja.

"Emme ole löytäneet minkäänlaista asetta, emme ketään epäilyksenalaista henkilöä, emmekä mitään syytä murhan tekoon", hän sanoi.

Murhatut ovat: Varakas silmäkirurgi, 45-vuotias tri Victor Ohta, hänen 43-vuotias vaimonsa Virginia; heidän 12-vuotias poikansa Derick ja 11-vuotias poikansa Taggart, ja lääkärin sihteeri 38-vuotias Dorothy Cadwallared.

Ruumiit löysi palopäällikkö Ted Pound, joka etsi vettä, voidakseen ryhtyä sammutustyöhön Monterey Bayn rannalla sijaitsevalla kukkulalla olevan $250,000 arvoisen talon ollessa liekkien vallassa.

Sen lisäksi löydettiin lähiseudulta tiistaina 19-vuotiaan Thomas DeCoccon ruumis. Tämä huoltoaseman nuori hoitaja oli myös sidottu ja häntäkin oli ammuttu takaraivoon.

Viranomaiset eivät kuitenkaan halunneet esittää mitään johtopäätöksiä siitä, onko näillä murhilla mitään yhteyttä toisiinsa.

Poliisien kertoman mukaan tri Ohtan vihreä Oldsmobile farmariauto on kateissa. Murhaajat ovat ehkä ajaneet sillä pois, Rakennuksen vieressä oli tri Ohtan Rolls-Royce auto.

Viranomaiset arvelevat, että tämä loistorakennus oli sytytetty palamaan monesta paikasta, ja että tähän hirveään murhaan ja tuhopolttoon oli osallistunut enemmän kuin yksi henkilö.

Kaikkia murhattuja oli ammuttu .30 kaliberin aseella pään takaosaan. Tri Ohtaa oli lisäksi ammuttu selän yläosaan.

Tämä oli jo toinen joukkomurha Kaliforniassa kahden vuoden aikana. Näyttelijätär Sharon Tate ja kuusi muuta henkilöä löydettiin kuoliaaksi ammuttuina ja puukotettuna Benedic Canyon alueelta Los Angelesista elokuussa 1969. Hippiemallinen kulttijohtaja Charles Manson ja kolme hänen seuraajaansa on Los Angelesissa syytettynä viimeksimainitusta joukkomurhasta.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
Editor: W. EKLUND Manager: E. SUKSI
Telephone: Office and Editorial 674-4264
Published twice weekly: Tuesdays and Thursdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada.
Mailing address: Box 69.
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Second Class Mail registration Number 1076
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB

TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25, 3 kk. $3.00
USA:n: 1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75
Suomeen: 1 vk. $11.50, 6 kk. $6.25

Eläkkeitä pitäisi korottaa

Pari viikkoa sitten Ottawasta saapuneitten tietojen mukaan pääministeri Pierre Trudeau on antanut vihjeen, että varattomuuden perusteella annettavaa lisäeläkettä voidaan hieman korottaa lähitulevaisuudessa.

Käytännössä se tarkoittaisi kaiketi sitä, että eläkettä korotettaisiin vain kaikkein köyhimmille, niille, joilla ei ole kerrassaan mitään muita tuloja kuin peruseläke ja siihen liitetty varattomuuseläke, joista yhteenlaskien muodostuu todella vaatimaton $111 kuukausitulo. Riippuen korotuksen määrästä, josta ei liioin ole suuria toiveita, tämä korjaus huojentaisi vain vähän noin 800,000 eläkeläisen asemaa. Hyvä niinkin!

Mutta entäs muut eläkeläiset? Sanokaamme sellaiset henkilöt joilla on elinkautisista säästöistä, "yhtiön eläkkeistä" tai joistakin muista lähteistä 60—70 dollarin tulo kuukaudessa? He eivät saa lisäeläkettä lainkaan, eivätkä tulisi saamaan minkäänlaista korjausta hädänalaiseen asemaansa, jos korotus annettaisiin vain varattomuuden perusteella lisäeläkettä nauttiville.

Vaikka käytettävissämme ei olekaan asiaa koskevia tilastoja, niin varmaa on kuitenkin, että Canadassa on tuhansia ja tuhansia sellaisia kädestä suuhun eläviä eläkeläisiä, jotka eivät ole niin köyhiä, että valtio joutuisi myöntämään heille eläkelisän ns. taatun vuositulon hyväksi. Pitääkö näiden vähävaraisten eläkeläisten menettää kaikki säästönsä ja niistä saamansa tulot, ennen kuin hekin saisivat vähän korjausta olosuhteisiinsa?

Ilmeistä on, vaikka miljonäärinä syntynyt ja miljonäärin elämäntapoihin tottunut pääministeri Trudeau ei sitä ehkä ymmärräkään, että sellaisilla eläkeläisillä, joilla on 50—100 dollarin lisätulot — ja heitä on koko joukko — on $80 peruseläkkeen varassa eläen miltei ylipääsemättömiä talousvaikeuksia. Yleistä korotusta kaipaavat siis peruseläkkeet yhtä hyvin kuin lisäeläkkeetkin.

Jotkut viisaat valittavat tietenkin, että jos eläkkeitä korotetaan rajoituksitta kaikille, niin siitä hyötyvät myös rikkaat. Se on tietenkin totta. Mutta mikäpä tässä epätäydellisyyksien maailmassa olisi täydellistä? Tosiasia on kuitenkin kaksiosainen: Jos eläkkeiden korotuksessa tehdään rajoituksia, niin seurauksena on, että tuhannet ja tuhannet eläkekorotusta tarvitsevat jäävät ilman. Jos mitään rajoituksia ei tehdä, niin kourallinen upporikkaita saa aiheettoman korotuksen, mutta osa heidän eläketuloistaan saadaan kuitenkin tuloverojen muodossa perityksi takaisin valtiolle. Eikä valtion menot nousisi tällaisesta yleisestä eläkkeiden korotuksesta läheskään niin paljoa kuin pinnallisesti katsoen luulisi, sillä jos eläkeläisten tulot lisääntyvät, se nostaa heidän ostovoimaansa ja eläkeläisten suorittamien ostosten perusteella hallitus saisi entistä enemmän tuloja myyntiverosta — puhumattakaan nyt siitä, että tällainen ostovoiman kohoaminen vaikuttaisi osaltaan kotimaisen talouselämän elpymiseen yleensä.

Kesäkuun viimeisenä päivänä julkaisemassa Canada-päivän sanomassaan pääministeri Trudeau kiinnitti huomiota myös vielä vallitseviin "epäkohtiin". Tässä yhteydessä hän sanoi olevan "kiistaa omaavien ja omaamattomien (haves and the have-nots) välillä . . . väärinymmärryksiä vanhempien ja nuorempien sukupolvien välillä".

Ja hän jatkoi: "Tällaisten ongelmien käsittelemiseksi me voimme voimistuttaa ja parantaa itseämme. Niiden voittamiseksi meidän täytyy rakentaa yhteiskunta missä veljeys on noussut epäilysten tilalle, tasapuolisuus on voittanut köyhyyden . . ."

Nämä kauniit sanat ja ajatukset olisi pidettävä mielessä vanhuuneläkkeiden korotussuunnitelmien yhteydessä. Tämä sitäkin suuremmalla syyllä kun liittohallituksen ja parlamentin jäsenet päättivät äskettäin varallisuuteen katsomatta antaa itselleen (olkoot he keskiluokkalaisia tai miljonäärejä, kuten ovatkin) 25-prosenttisen elinkautisen eläkkeen ($18,000 vuotuisesta peruspalkasta) 6-vuotisen palvelun jälkeen niin, että eläke tulee voimaan heti "palvelukauden" päätyttyä, eli eräissä tapauksissa jo ennen 30-vuotista syntymäpäivää!

Huolimatta siitä, sopiiko parlamentin jäsenten eläkepäätös (mihin sisältyy $13,000 vuosieläke 25-vuotisen palvelun perusteella) yleensä "oikeutetun yhteiskunnan" puitteisiin tai eikö sovi — canadalaisilla on siitä omat mielipiteensä — oikeus ja kohtuus olisi, että peruseläke korotetaan 150 dollariin kuukaudessa ja varattomuuden perusteella annettava lisäeläke sen lisäksi ainakin 50 dollariin kuukaudessa.

Canadan yleinen mielipide vaatii voimakkaasti vanhuuseneläkkeiden yleistä korottamista. Ja jos mielitään "takoa silloin kun rauta on kuumana" — aikana jolloin hallitus harkitsee eläkkeiden korottamiskysymystä — nyt olisi lisättävä painostusta eläkkeiden yleiskorotuksen puolesta.

YK:n 25-vuotisjuhlasta

Yhdistyneet Kansakunnat järjestö viettää nyt 25-vuotisjuhlaansa, minkä onnistumisen hyväksi on tehty paljon valmistelua, sisältyen niihin myös turvallisuustoiminnan kiristyminen.

Eräitten valtioitten päämiehiä on jo tullut tähän juhlaistuntoon. Esimerkiksi Suomen presidentti Urho Kekkonen esiintyy juhlaistunnossa huomenna, lokakuun 23 päivänä. Varsinainen juhlaistunto, mikä alkoi lokak. 14 pnä, kestää 10 päivää.

YK perustettiin San Franciscossa kesäkuussa 1945 eli 25 vuotta sitten. Sen jäsenyyteen liittyi silloin 50 maata. Sen jälkeen on tietenkin tapahtunut paljon, mitä heijastaa mm. se, että Fidshi-saarten liityttyä äskettäin jäseneksi, YK:ssa on tämän juhlan aikana 127 jäsenmaata! Mutta olosuhteiden suuresta muuttumisesta huolimatta, YK:n perustarkoitus on edelleen sama — maailman rauhan säilyttäminen.

Vaikka onkin totta, että YKn toiminnassa on kuluneen 25 vuoden aikana ollut heikkouksia ja puutteellisuuksia, niin juhlaistunnoissa pidettävissä valtioiden päämiesten puheissa tullaan kuitenkin oikeutetusti korostamaan sitä seikkaa, niin otaksumme, että YK:n kautta ja avulla on monta vaaratilannetta ratkaistu ja ohitettu, ja että se on edelleen paras kansainvälinen foorumi sodanvaaran torjumiseksi ja kansojenvälisen turvallisuuden vakiinnuttamiseksi.

Juhlaistunnon aikana hyväksytään alustavien tietojen mukaan useita tärkeitä asiakirjoja. YK:n päivänä julkaistava julkilausuma on eräänlainen "uskontunnustus". Tarkoitus on myös vahvistaa valtioiden ystävällisiä suhteita koskeva juridisten periaatteiden määrittely. Esille tulee 70-luvun kehitysstrategiaa koskeva tärkeä asiakirja.

Kysymys kansainvälisen turvallisuuden vahvistamisesta, joka Gromykon aloitteesta otettiin esille, ja jonka Suomi esitti otettavaksi juhlaistuntokauden asialuetteloon, on ollut 1. komitean käsiteltävänä. Saatujen tietojen mukaan on esitetty 4 päätöslauselmaehdotusta, joiden pohjalla pyritään laatimaan yleisesti hyväksyttävissä oleva teksti.

Yleisöltä on kuitenkin turvallisuussyistä pääsy YK:n rakennukseen juhlaistunnon aikana kielletty.

Toivottaen hyvää menestystä YK:lle yleensä ja sen 25-vuotisjuhlaistunnolle erikoisesti, me jäämme mielenkiinnolla odottamaan mitä eri maiden valtionpäämiehillä on siellä pitämissään puheissa sanottavaa.

Neuvostoliitto ehdottaa:

NELJÄN SUURVALLAN TAI TN:n TAKEET RAJOILLE LÄHI-IDÄSSÄ

Moskova. — Israelin ja arabimaiden viralliset ilmoitukset valmiudestaan toteuttaa YK:n lähi-itää koskevan päätöksen kaikki kohdat, osapuolien Gunnar Jarringin välityksellä tekemä sitova sopimus Israelin joukkojen vetäytymisestä ja muista samankaltaisista toimenpiteistä, joilla lähi-itään luodaan kestävä rauhantila sekä neljän suurvallan tai YK:n turvallisuusneuvoston takeet rajojen pysyvyydelle sekä demilitarisoitujen vyöhykkeiden luominen ovat Neuvostoliiton yksityiskohtaisen lähi-idän rauhanehdotuksen pääkohdat.

Lähi-idän kriisin oikeudenmukainen ratkaisu edellyttää Israelin joukkojen vetäytymistä valloitetuilta arabialueilta ja rauhantilaa joka takaa alueen kaikkien valtioiden oikeuden turvalliseen ja itsenäiseen kansalliseen olemassaoloon sekä turvaa Palestiinan arabien oikeudet. Näitä seikkoja korostettiin Pravdan julkaisemassa kirjoituksessa "Tie oikeudenmukaiseen rauhaan".

Neuvostoliiton yksityiskohtainen rauhanohjelma julkaistiin Moskovassa tammikuun 25 pnä 1969. Se oli jo sitä ennen jaettu muille hallituksille. Tähän ehdotukseen, jota myöhemmin on täydennetty, perustuvat Neuvostoliiton ehdotukset YK:n puitteissa ja muiden käydyissä lähi-idän keskusteluissa.

Neuvostoliiton ehdotus tarjoaa mahdollisuuden ratkaista kriisi rauhanomaisesti. Näin olisi jo tapahtunut, ellei USA:n tukema Israel olisi tehnyt sitä tähän mennessä tyhjäksi, totesi Pravda. Samalla Neuvostoliitto huomautti painokkaasti, ettei Israelin ja USA:n kannata odottaa arabien antautumista eikä Neuvostoliiton tuen loppumista arabeille.

Neuvostoliitto, joka haluaa rauhan palautuvan rajojensa lähisyyteen, auttaa Israelin hyökkäyksen uhriksi joutuneita arabeja. Neuvostoliiton kantaa ei voi muuttaa myöskään painostuksella, huomautti Neuvostoliitto USA:lle samassa yhteydessä.

Neuvostoliiton esityksen pääkohdat ovat:

1) Gunnar Jarringin välitystehtävän aloittamisen edellytyksenä on osapuolten antamat ilmoitukset, että ne ovat valmiit toteuttamaan YK:n turvallisuusneuvoston päätöksen marraskuulta 1967 YAT on tämän tehnyt. Israelin ilmoitus sen sijaan on muodollinen ja myöhemmät lausunnot sen kanssa täysin ristiriidassa, totesi Pravda.

2) Gunnar Jarringin välityksellä osapuolet laativat sitovan sopimuksen Israelin joukkojen vetäytymisestä ja muista samankaltaisista toimenpiteistä, joilla toteutetaan TN:n päätöksen kohdat. Muita kysymyksiä ovat sotatilan lopettaminen Israelin ja arabimaiden välillä, niiden oikeus elää rauhassa turvallisin ja tunnustetuin rajoin, vapaa merenkulku Suezin kanavassa ja muilla alueen vesialueilla sekä Palestiinan arabien oikeuksien turvaaminen.

3) Neuvostoliiton alkuperäisen esityksen mukaan Israel vetäisi joukkonsa kahdessa vaiheessa, kahden kuukauden aikana Rauhantilan julistaminen Israelin ja arabimaiden välille tapahtuisi vetäytymisen ensimmäisen vaiheen päätyttyä. Tällöin joukot olisivat vetäytyneet mm. Siinain niemimaalta. YAT puolestaan alkaisi raivata Suezin kanavaa. Rajojen turvallisuutta eivät nykyaikana ratkaise muutamat mailit vaan se, että ne yleisesti tunnustetaan, on rajojen osalta Neuvostoliiton esityksen lähtökohta. Esityksen mukaan rajoille muodostettaisiin demilitarisoidut vyöhykkeet ja joihinkin kohtiin voitaisiin sijoittaa myös YK:n joukkoja. Rajojen takaaminen on esityksen mukaan TN:n neljän pysyvän jäsenen tai turvallisuusneuvoston tehtävä.

4) Pysyvän rauhantilan edellytyksenä on edelleen Palestiinan arabien oikeuksien takaaminen. Tältä osin Neuvostoliitto viittasi jälleen YK:n päätöksiin, joissa on ehdotettu mm. oikeutta palata entisille asuinsijoilleen tai korvauksen maksamista omaisuudesta. Kokonaisuudessaan Neuvostoliitto korostaa kuitenkin eniten tämän kysymyksen ratkaisua osapuolien välisellä sitovalla sopimuksella samanaikaisesti kuin muutkin kysymykset

Suomessa tiedustellaan

Vesamäki, käyttänyt mahdollisesti nimeä Kiiskilä, synt. 4. 10. 1887 Oulun läänin Pyhäjärvellä, muuttanut Amerikkaan 1909.

Yllämainittua henkilöä tai henkilöitä, jotka hänestä jotain tietävät, pyydetään ottamaan yhteys Suomi-Seuraan osoitteella Mariankatu 8, Helsinki 17, Finland.

Helsingissä 16 pnä lokakuuta 1970.
SUOMI-SEURA r.y.

PIISPAA SYYTETTY KOMMUNISTIKSI

Rio de Janeiro. — Erään kardinaalin pidätys ja Olindan ja Recifen arkkipiispan Helder Camaraa koskeva kiista on kärjistänyt uudelleen kirkon ja valtion välisiä suhteita Brasiliassa.

Maan viisi kardinaalia ovat oikeusministerille lähettämässään kirjeessä esittäneet vastalauseen kardinaali Aloisio Lorscheiderin viime viikolla tapahtuneen pidätyksen johdosta.

Kardinaali pidätettiin hänen astuessaan ulos autostaan Brasilian kehitysinstituutin edustalla turvallisuuspoliisin ollessa paikalla tutkimassa kumouksellista toimintaa, kuten ilmoitettiin.

Kardinaali saapui instituuttiin saatuaan tiedon useiden ihmisten pidätyksestä tutkimusten yhteydessä. Erään kirkon edustajan mukaan kardinaalia, joka oli pidätettynä neljä tuntia ja muita pappeja sekä maallikoita kohdeltiin julmasti kuulusteluissa.

Poliisi ilmoitti tutkimusten liittyneen katolisen nuorisotyöntekijäin liiton toimintaan. Niiden yhteydessä pidätettiin neljä pappia ja seitsemän maallikkoa.

Kirkko on vaatinut Sao Paulon osavaltion kuvernööriä Roberto Abreu Sodrea todistamaan kardinaali Camaraa vastaan äskettäin esittämänsä syytteet. Äskettäin pitämällään lehdistövastaanotollaan kuvernööri nimitti Camaraa "papinpukuun pukeutuneeksi Fidel Castroksi" ja väitti hänen kuuluvan kommunistipuolueen propagandakoneistoon ja saavan rahallista tukea toiminnalleen, joka tähtää Brasilian mustamaalaamiseen ulkomailla.

Camara on mainittu yhtenä ehdokkaana arvailtaessa kenelle myönnetään tänä vuonna Nobelin rauhanpalkinto.

Puolitoista vuotta sen jälkeen kun kulkulaitosministeri Paul Hellyer erosi virastaan hän syyttää byrokraattista epäjärjestystä valtavasta "asuntosekamelskasta" joka vallitsee Canadassa tänä päivänä. Entinen apulaispääministeri sanoo hallituksen suunnittelun syrjivän köyhiä canadalaisia.

Sähköistä haavahoitoa

Haavat, jotka johtuvat tai pahenevat huonosta verenkierrosta, ovat usein vaikeasti parannettavissa. Yleensä näitä haavoja tavataan alaraajoissa. Eräässä amerikkalaisessa yliopistossa on näitä haavoja alettu hoitaa heikolla sähkövirralla, suoraan ja yhtäjaksoisesti. Paraneminen lisääntyi 27 prosenttia viikossa — vertailumateriaalin 5 prosenttia vastaan.

SUOMEN UUTISIA

Helsinki — (Suomi-Seura) — Suomen ja Neuvostoliiton kauppa

Suomen ja Neuvostoliiton 13. lokakuuta allekirjoitettu ensi vuotta koskeva tavaranvaihtosopimus merkitsee molemminpuolista kauppaa yhteensä runsaan 2,3 miljardin markan edestä. Se on vähemmän kuin viisivuotissopimuksen viidelle vuodelle jaettu keskiarvo. Nyt alkavan viisivuotiskauden kaupan painopiste on eräiden yhteensattumien vuoksi kuitenkin selvästi painottunut vuosille 1972—73.

Suomesta toimitetaan Neuvostoliittoon ensi vuonna mm. 21 erilaista laivaa, selluloosa-, paperi- ja puunjalostusteollisuuden koneita, kaapeleita, kankaita sekä valmiita tekstiilejä. Neuvostoliitto taas puolestaan toimittaa meille aikaisempaa runsaammin öljytuotteita sekä lisäksi puutavaraa, metalleja, autoja ja sähköenergiaa. (SS)

★

Kirkko ja politiikka

Kirkon poliittisen roolin tiedostamisen merkitystä myös kristityissä piireissä korosti arkkipiispa Martti Simojoki avatessaan 14. lokakuuta kaksipäiväisen piispain -kokouksen Järvenpäässä. Arkkipiispa katsoi, ettei kirkko ole kyennyt riittävässä määrin harjoittamaan sitä poliittisten pyrkimysten kriittistä tarkkailua, joka kuuluu kristityille ja kirkolle. Tämä tarkkailu edellyttää arkkipiispan mukaan ylimalkaisten ohjelmien sijasta konkreettisten kysymysten asiantuntemukseen perustuvaa käsittelyä. Kirkon käyttäminen puoluepoliittisten pyrkimysten palvelukseen on arkkipiispan mukaan kuitenkin päättävästi torjuttava.

Arkkipiispa katsoi, että poliittisten puolueiden ensi kuussa toimitettavia seurakunnallisia vaaleja kohtaan osoittama kiinnostus on tehnyt tärkeäksi etsiä selvyyttä kysymykseen kirkon poliittisesta roolista. Hän sanoi, että kaikki kirkon piirissä toimivat ovat nyt pakotettuja tiedostamaan kirkon poliittista roolia koskevan kysymyksen olemassaolon. Ne väestöpiirit, jotka ovat kiinnostuneet poliittisen vallan käytöstä maassamme, pitävät kirkkoa huomionarvoisena välineenä tässä vallankäytössä, huomautti Simojoki. (SS)

★

Suomen pelloista paketoitu 5,4 pros.

Vuosina 1969—70 on koko Suomessa paketoitu peltoja noin 150,000 hehtaaria eli 5,4 prosenttia koko maamme peltoalasta, toteaa agr. Kalervo Törmänen Maataloustuottajain keskusliitosta. Hänen mukaansa on Pohjois-Suomessa peltoja paketoitu tuntuvasti enemmän kuin muualla maassa. Pohjoisimmassa Suomessa peltojen paketointi on yli 10 prosenttia, eräissä pitäjissä Lapin läänissä jopa 20 prosenttia peltoalasta.

Pellonvarauksen piirissä olevien peltojen lopullinen käyttö olisi pikaisesti ratkaistava, sanoo Törmänen. Pohjoisimmassa Suomessa ei ole hänen mukaansa syytä pyrkiä siihen, että kaikki jäisivät tulevaisuudessakin pois tuotannosta, vaan huomattava osa niistä pitäisi saada kiireesti toisten tilojen lisäpelloiksi. (HS)

★

Lounais-Suomessa suuria puita

Lounais-Suomen paksuimman puun ympärysmitta on 520 senttiä. Puu on tammi ja se kasvaa Taivassalon kunnan alueella. Puun latvusto kohoaa 22 metrin korkeuteen.

Lounais-Suomen piirimetsälautakunta on järjestänyt luonnonsuojeluvuoden merkeissä kilpailun Lounais-Suomen paksuimman puun löytämiseksi. Kilpailuun ilmoitettiin lähes 1,000 puuta eri puolilta Lounais-Suomea. Suurin mänty löytyi Suomusjärveltä. Puun ympärysmitta oli 334 senttiä. Suurimman kuusen, joka kasvaa Karjalan kunnassa, ympärysmitta oli 359 ja suurimman koivun 389 senttiä — se kasvaa Yläneellä. Vehmaalta oli löytynyt yli 2 metriä paksu kataja ja Sauvosta jalava ja saarni, joiden ympärys oli n. 4 metriä. (HS)

Nixon haluaa yhteyksiä Kiinaan

Washington. — Valkoisen talon viikonlopulla antamassa lausunnossa kerrotaan presidentti Richard Nixonin sanoneen, että hän toivoo, jotta USA:n ja Kiinan kesken päästäisiin asteittain yhteyksiin.

Hänen sanotaan esittäneen tämän lausuntonsa sinä aikana kun äskettäin vapautettu roomalaiskatolinen piispa James Walsh, joka oli 12 vuotta vankeudessa Kiinassa, suoritti 30 minuuttia kestäneen ystävyysvierailun presidentin luona, sanoi puhemies Ronald Ziegler.

USA:n aseita Jordanialle

Washington. — Yhdysvallat on alkanut toimittaa Jordanialle aseita ja ammuksia armeijan joukkojen ja palestiinalaississien välisissä taisteluissa viime kuussa menetettyjen varusteiden korvaamiseksi. ilmoitti puolustusministeri Melvin Laird

Mr. Laird sen paremmin kuin muutkaan amerikkalaiset virkamiehet eivät suostuneet paljastamaan asetoimituksia koskevia yksityiskohtia.

Virallisista amerikkalaispiireistä kerrottiin, että Yhdysvaltojen Jordanialle myöntämä sotilaallinen apu on tähän mennessä rajoittunut yksinomaan koulutusohjelmien tukemiseen.

Vuosina 1952—67 Yhdysvaltojen myöntämän avustuksen määrä oli yhteensä lähes 61 miljoonaa dollaria, mutta sen jälkeen yksityiskohdat on pidetty salassa.

"K-väliset voimat" FLQ:n takana, Sharp

Toronto. — Canadan ulkoministeri Mitchell Sharp sanoi täällä lauantaina eräälle liikealan oppilasryhmälle, että nykyisten Quebecin terroristivoimien takana on "kansainvälistä mittakaavaa" olevat voimat.

"Älkää ajautuko nuottaan kuvittelemalla, että se voi tapahtua Montrealissa, mutta ei Torontossa tai Vancouverissa. Älkää luokitelko nykyisiä vaikeuksia yksinomaan ranskalais-canadalaisiksi tai yksinomaan separatistisiksi.

"Montrealin terroristit eivät ole ranskalais-canadalaisia kansallismielisiä. He ovat anarkisteja ja nihilistejä. Heidän aikomuksensa on hävittää demokraattinen yhteiskunta", hän sanoi.

PÄIVÄN PAKINA

16 KUNNIALLISTA EDUSTAJAA

Kuusitoista kunniallista kansanedustajaa, kaikki NDP:n jäseniä, tuomitsi T. C. Douglasin johdolla maanantaina sotatilalain (War Measures Act) toimeenottamisen Canadassa.

Nämä miehet toimivat vakaumustensa ja kokemustensa perusteella — ei FLQ:ta, vaan canadalaisten kansalaisvapauksia puolustaen.

Meidän lehtemme on aina tuominnut terroristiset menetelmät FLQ:n pommitukset ja ihmiskaappaukset mukaanluettuna, sekä terroritoimiin sisältyvät ihmismurhat jonka uhriksi joutui viime lauantaina Quebecin työministeri.

Mr. Laporten murha oli todella kaikin puolin tuomittava teko — eikä se loppujen lopuksi auta edes FLQ:n asemaa, puhumattakaan nyt quebecilaisten oikeutettujen valitusten korjaamisesta.

Mutta tulta ei voida sammuttaa heittämällä bensiiniä liekkeihin. FLQ:n rikoksia kansanvaltaisia menettelytapoja vastaan ei korvata sillä, että ryhdytään keskushallituksen johdolla joukkomitassa murentamaan ja kaventamaan kovien taistelujen aikana saavutettuja kansalaisvapauksia

Saadakseen toimeen täydellisen "yhteisrintaman" FLQ:ta vastaan ja huomioiden samalla ehkä senkin, että sotatilanteen julistaminen rauhan olosuhteissa oli lievästikin sanoen äärimmäisteko, liittohallitus esitti kompromissiehdotuksena ajatuksen, että laaditaan kuukauden kuluessa erikoislaki, jotta hallitus voi käsitellä Quebecin erikoistilanteen vaikka sotalain täytäntöönpanosta luovutaankin uuden lain voimaantulosta lähtien.

Tämä ei kuitenkaan vaikuttanut NDP:n jäseniin — neljää mustaa sielua lukuunottamatta, jotka äänestivät puoluepäätöksestä huolimatta hallituksen puolesta ja omaa puoluettaan vastaan. Uskomme että heillä (heidän nimensä on julkaistu maan miltei kaikissa sanomalehdissä, myös Vapaudessa) tulee olemaan vaikeuksia kantansa selittämisessä ajan kuluttua.

Tässä yhteydessä on väitelty siitä, että kun pääministeri Pierre Trudeau on luvannut, ettei War Measures Actin erikoisvaltuuksia käytetä muualla kuin Quebecissa, niin kunnian miehenä häneen voidaan luottaa.

Tämä palauttaa mieleen vanhan jutun ukosta, joka juoksi henkensä edestä haukkuvan koiran edessä ja vastasi, kun häneltä kysyttiin, etteikö hän tiedä että "haukkuva koira ei pure", jotta "kyllähän minä sen tiedän, mutta en ole aivan varma tietääkö koira sen."

Emme aseta tässä kyseenalaiseksi pääministeri Trudeaun aikomuksia". Mutta War Measures Actin voimaansaattaminen vapautti kaikenlaisia taantumusvoimia. Yhtenä hälyttävänä esimerkkinä voidaan tässä yhteydessä todeta, että pääministeri Trudeaun lupauksista huolimatta Torontossa pidätettiin jo 18 tunnin ajaksi sotatilalain perusteella eräs maansa asevelvollisuutta välttelevä amerikkalainen.

Kuinka monta samantapaista laitonta pidätystä tapahtuukaan ennen kuin sotatilalain käytöstä luovutaan? Nämä ovat kysymyksiä, jotka pakottivat mr Douglasin kannattajineen äänestämään sotatilalakien omaksumisen tuomitsemiseksi.

Ne ovat niitä tekoja miksi Canadan kommunistisen puolueen kansallinen sihteeri William Kashtan esitti voimakassanaisen vaatimuksen War Measures Actin voimassapidon lopettamiseksi ja kansanvaltaisten oikeuksien suojelemiseksi.

Nämä ovat niitä tekijöitä miksi Canadan johtava liberaalinen päivälehti, Toronto Daily Star julkaisi tiistaina etusivun toimituskirjoituksessaan varoituksen, että "kielteiset menetelmät" eivät yksinään riitä" Quebecin tilanteen selvittämiseksi.

Mainittu lehti pitää — pantakoon sekin merkille — FLQ:n tuhoamista "ensimmäisenä prioriteettina" selittäen kuitenkin, että "se olisi ontto voitto, ellei sitä seuraa keskitetyt toimenpiteet niiden olosuhteiden korjaamiseksi, missä FLQ kasvaa ja kukoistaa"

Oikein tai väärin, meistä tuntuu, että liittohallitus käsittelee tätä asiaa vieläkin yksipuolisen "kielteisesti". Tämä näkyy mm. pääministeri Trudeaun sunnuntaisesta lausunnosta, jonka yhteydessä hän vannoi, että terroristit tuhotaan ja toisaalta vakuutti, että ihmistappoihin syyllistyvien terroristien asia käsitellään Canadan oikeuslaitoksen kiihottomassa ilmapiirissä.

Tämä palauttaa mieleen "villin lännen" tyyliin oikeusviranomaisille esitetyn neuvon: "antakaa miehelle rehti oikeuskuulustelu — ja hirttäkää hänet!"

Tosiasia on, että quebecilaisia yleensä ja erikoisesti Quebecin nuorisoa on ajamalla ajettu terrorismin tielle. Siitä on ensikädessä vastuussa liittohallitus. Ja niin kauan kuin liittohallitus kieltäytyy ryhtymästä päättäviin toimenpiteisiin työttömyyden lieventämiseksi, asuntopulan korjaamiseksi, alipalkkauksen lopettamiseksi Quebecissa ja ennenkaikkea kansallisuuskysymyksen järjestämiseksi niin, että Quebecin ranskalaiset tuntevat olevansa tasa-arvoisina englantilaiscanadalaisten rinnalla saman liittovaltion katon alla — puheet terroristien toiminnan tuhoamisesta ovat satua.

Selvää on, että valtiovallan toimesta voidaan FLQ:n toiminta murskata, tai ainakin ajaa maanalaisuuteen ja heikkouden tilaan. Mutta niin kauan kun ei poisteta niitä olosuhteita missä terrorismia syntyy ja kasvaa, uusi terroriaalto nousee uudelleen jossakin sopivassa vaiheessa

Me lukeudumme niihin, jotka toivovat, että Canada vapautuisi terroristisesta toiminnasta. Mutta pelkät toivomukset eivät siihen riitä. Siinä tarvitaan tekoja joihin sisältyy sen tosiasian tunnustaminen, että Canada on kahden kansan muodostama liittomaa — jossa heikompi osapuoli on tähän asti ollut sorretussa asemassa. Kuinka kauan?

— Känsäkoura.

Urheilukuulumisia

SUOMI SOITTAA LEHDELLÄ EM-KISAT 1972 PUOLAAN

Suomi ei saanut järjestettäväkseen painin EM-kilpailuja vuonna 1972. Kansainvälisen painiliiton kalenterikongressi päätti Dubrovnikissa, Jugoslaviassa antaa isännyyden Puolalle. Ensi vuonna ei kisoja pidetä lainkaan, koska kukaan ei ollut hakenut järjestämisoikeutta sille vuodelle.

Suomen mahdollisuus saada kisat lienee aikaisintaan 1974. Vuoden 1973 kilpailut on käytännössä jo luvattu Turkille, vaikka lopullinen päätös asiasta tehdäänkin myöhemmin.

Ensi vuoden MM-kilpailut pidetään Sofiassa 2—6. syyskuuta. Nuorten MM-kisat 1971 pidetään Japanissa ja EM-kisat 1972 Turkissa. Nuorten MM- ja EM-kisat järjestetään vuorovuosina.

Suomi sai kongressin aikana lukuisia ottelutarjouksia. Mm. Romania, Bulgaria, Italia, Unkari, Ranska ja Puola ovat kiinnostuneita kilpailukosketuksesta. Myös pohjoisafrikkalainen Libya haluaisi maaottelukosketuksen Suomen kanssa.

Kilpailukosketus Bulgarian, Unkarin ja Puolan kanssa toteutunee ensi vuonna. Valitettavasti Suomi ei voi hyväksyä kaikkia tarjouksia. Keski-Euroopassa on kovin kilpailupaine kesällä, kun taas Suomessa painitaan eniten syksyllä ja talvella.

Kongressin aikana kiinnitettiin huomio myös tuomarien ikään. Mitään virallista päätöstä ei tehty, mutta vastaisuudessa ei kansainvälisille kursseille hyväksytä 35 vuotta vanhempia. Muutoinkin pannaan tuomariasioihin vastaisuudessa suurta huomiota.

SKOTIT ENGLANNIN PARHAAT

Lontoo. — Skotlantilaiset Ian Stewart ja Rosemary Stirling nimettiin vuoden parhaiksi englantilaisiksi urheilijoiksi brittiläisten sanomalehtimiesten vaalissa.

Ian Stewart voitti kansainyhteisön mestaruuskilpailuissa 5,000 metrin juoksun lyöden kilpailussa mm. kenialaisen 1500 metrin olympiavoittajan Kipchoge Keinon. Rosemary Stirling voitti samoissa kisoissa naisten 80 metrin juoksun.

Cassius Mohamed on "entisellään"

"Miten kukaan voi kuvitella, että pystyisi lyömään minunkaltaiseni miehen." Nämä sanat olivat Mohamed Alin — milloinkaan ei Cassius Clay —, nyrkkeilijän, jolta runsaat kaksi vuotta sitten riistettiin raskaansarjan maailmanmestaruus hänen kieltäydyttyä asepalveluksesta.

Mohamed Ali on valmistautunut Miami-Beachissa vuosikausiin ensimmäistä otteluaan varten. 26. lokakuuta hän saa Atlantassa, Georgiassa vastaansa Jerry Quarryn. Hän sanoo olevansa lujassa kunnossa ja ottelevansa tarpeen tullen vaikkapa 20 erää.

"En ole koskaan elämäni aikana tehnyt työtä näin lujasti Olen mainiossa kunnossa", hän sanoi lehtimiehille.

Tiistaina tiedoitettiin että Clay — anteeksi Mohamed Ali — ja Quarry ovat sopineet, että heidän 15 erän ottelussaan maanantaina seurataan ammattinyrkkeilyn maailmanmestaruussääntöjä.

Näiden sääntöjen mukaan ottelija joutuu kanveesille lyötynä ottamaan lukua kahdeksaan asti, mutta ottelua ei keskeytetä huolimatta siitä kuinka monta kertaa ottelija lyödään erän aikana mattoon. Ei-maailmanmestaruusotteluissa pidetään teknillisenä tyrmäyksenä sitä, jos toinen osapuoli lyödään yhden erän aikana kolmesti kanveesiin.

"Minä olen edelleen maailmanmestari, sanoi Mohamed, "siksi meidän pitää seurata maailmanmestaruusottelujen sääntöjä. Ihmiset kautta maailman pitävät tämän ottelun voittajaa maailmanmestarina," sanoi 28-vuotias Mohamed, joka ei ole saanut ottella sen jälkeen kun hän maaliskuun 22 pnä 1967 tyrmäsi Zora Folleyn.

Työläisten taisteluvapautta aiotaan rajoittaa

Lontoo. — Englannin hallitus julkaisi viime viikolla kauan odotetun esityksensä työnantajien ja työntekijöiden välisten suhteiden uudelleenjärjestelystä. Esityksessä ehdotetaan mm. salaisia lakkoäänestyksiä, tutkintatuomioistuimia ja ns. "jäähdytysaikoja" vakavissa työselkkauksissa.

Kysymyksessä on Englannin historian ensimmäinen laaja työelämän suhteita koskeva lakiesitys. Se on nykyisen konservatiivisen hallituksen tähän asti tärkein aloite. Se saattaa kuitenkin johtaa pitkälliseen taisteluun hallituksen ja ammattiliittojen välillä.

Suurten ammattiliittojen johtajat ovat uhanneet taistella kynsin hampain kaikkia työntekijäin oikeuksia rajoittavia lakiehdotuksia vastaan. Pääministeri Edward Heath ja työministeri Robert Carr ovat tehneet yhtä selväksi, että he aikovat ajaa läpi uuden lainsäädännöllisen perustan työnantajan ja työntekijän välisille suhteille. Ammattiliitot katsovat, että suhteiden on perustuttava vapaaehtoisuudelle.

Hallitus ehdottaa mm. uudentyyppisen työtuomioistuimen perustamista käsittelemään syytteitä, kuten termi kuuluu, oikeudenvastaisesta työmarkkinatoiminnasta syytettyjä henkilöitä vastaan.

Samoin ehdotetaan asiakirjassa enintään 60 päivän pituista pakollista työtaistelukieltoa eli ns. jäähdytysaikaa ja järjestelyä, jonka mukaan jokainen kirjallinen kollektiivisopimus on laillisesti sitova. Lakkoäänestys on hallituksen esityksen mukaan järjestettävä aina, kun on epäiltämistä, ettei työntekijöiden enemmistö ole lakon kannalla.

Hallitus saa lisäksi tarkemmin määrittelemättömät erityisvaltuudet työselkkauksissa, jotka vaarantavat kansakunnan terveyden tai turvallisuuden tai suuren kansanosan toimeentulon.

Ammattijärjestöjä koskevien rajoitusten lisäksi esityksessä on kohta, jonka mukaan hallitus eräissä taapuksissa voi vaatia työnantajia antamaan tiettyjä tietoja työntekijöille.

ÄLÄ VÄLITÄ — anna Heynon välittää!
Soita
ROLF HEYNO
REAL ESTATE BROKER
Puhelin 481,0001
Varmimmin tavattavissa jälkeen klo 10 illalla.
Toronto, Ontario

Milloin tahansa tarvitsette ruokatavaraa, lihaa tai miesten vaatetusta, ostakaa ne osuuskaupastanne
International Co-Op Stores Ltd.
176 S. Algoma St. Thunder Bay, Ont.

INTERNATIONAL CO-OP STORES LIMITEDIN

PUOLIVUOSIKOKOUS

FINNISH-HAALILLA

316 Bay St., Thunder Bay "P", Ont.

Sunnunt., marrask. 1 pnä klo 10 ap.

Päivätty lokak. 20 p. 1970
J. KIPIEN, presidentti

SIVUMYYMÄLÖIDEN KOKOUKSET:

GERALDTON — Kaupan hallintohuoneessa, tiistaina, lokakuun 27 pnä klo 7.30 ip.

NOLALU — Hillside koululla, Nolalu, keskiviikkona, lokakuun 28 pnä klo 7.30 ip.

Myönteisiä neuvotteluja NL:n ja lännen kaupasta

Syksyn merkittävimmät ja kauaskantoisimmat tapaukset Neuvostoliiton ja Länsi-Euroopan suurien teollisuusmaiden tieteellis-teknisen, kaupallisen ja muun taloudellisen yhteistyön kehittämiseksi ovat olleet Neuvostoliiton varapääministerin Kirillinin johtaman valtuuskunnan vierailu Pariisissa syyskuun alkupuolella, Länsi-Saksan talousministerin Schillerin ja tiedeministerin Leussinkin johtamien valtuuskuntien keskustelut Moskovassa syyskuun jälkipuolella ja Neuvostoliiton taloudellisen suunnitteluelimen (Gosplan) varapuheenjohtajan Mishnikin johtaman valtuuskunnan vierailu Lontoossa syys—lokakuun vaihteessa.

Osittain näiden neuvottelujen ja keskustelujen tuloksena oli, joskin vähäisemmässä määrin, välittömiä sopimuksia. Oman ja paljon laajakantoisemman osan muodostivat suuria ja pitkäjännitteisiä suunnitelmia pohjustaneet neuvottelut. Näissä oli kysymys miljardisummiin nousevista investoinneista — laskettakoonpa ne sitten ruplissa, frangeissa, punnissa tai D-markoissa — ja ne edellyttävät pitkäaikaisia 5-, 10- ja jopa 20-vuotissopimuksia.

Ranska näyttelee huomattavaa osaa Kamajoen jättiläismäisessä kuorma-autotehdashankkeessa. Jo nyt sovittiin 700 miljoonan frangin luotosta osittain tämän hankkeen ja osittain Neuvostoliiton muun autoteollisuuden kehittämiseksi. Ranska on valmis rakentamaan 500,000 tonnin selluloosatehtaan ja osallistumaan Itä-Siperiassa sijaitsevan Uhodkan alueen valtavien kupariesiintymien hyväksikäyttöön. Lontoon neuvotteluissa käsiteltiin suuren englantilaisen värimetalliyhtymän Rio Tinto-Zincin osallistumista Länsi-Siperiassa Uralin vuoristossa Orskin alueella rakennettavaan nikkelijalostamoon, englantilaisten osallistumista rautamalmin jalostuslaitoksen rakentamiseen Kuolaan ja Murmanskin sataman kapasiteetin nostamiseen viisinkertaiseksi. Uhodkan suunnitelmaan container-rahtijärjestelmän kehittämiseen Tyynenmeren satamista Siperian sähkörautatien välityksellä Länsi-Euroopan satamiin. Schillerin neuvottelujen pääkohteena oli uuden pitkäaikaisen kauppasopimuksen ohella osallistuminen Uhodkan suunnitelmaan. Kamajoen suunnitelmaa ei käsitelty mutta siitä käydään neuvotteluja toisella tasolla.

Kun Neuvostoliitossa vallitsee suunnitelmatalous, jonka pohjana on yleensä 5-vuotissuunnitelma — myös korkeahahmotteiset 10- ja 20-vuotissuunnitelmat ovat olemassa — on tämän puitteissa huomioitava myös mahdollinen tekninen, teollinen, kaupallinen ja finanssiyhteistyö kapitalististen maiden kanssa. Neuvostoliiton seuraava 5-vuotissuunnitelma lyödään lukkoon ensi vuoden maaliskuussa. Näille suunnitelmille ja syksyn neuvotteluille reaktio lännessä on osittain kulkenut kahta äärilinjaa: toisaalta Neuvostoliiton ja Lännen johtavien teollisuusmaiden kauppa ja taloudellinen yhteistyö kasvaa nopeasti ja räjähdysmäisesti ja toisaalta ei tällaisista puuhista mitään tule. Totuus lienee puolivälissä: aluksi hitaammin ja normaalisti, mutta myöhemmässä jatkuvaiheessa voimakkaasti laajalla sektorilla.

Lännen poliittiset kommentaattorit ovat yleensä asennoituneet pessimistisesti. Syynä tähän on pääasiassa tavanmukainen toiveajattelulle nojautuva spekulointi sekä taloudellisen tiedon pohjan ilmeinen heikkous.

Sensijaan länsimaiden liike- ja teollisuuspiirit ovat — usein selvästi eri maissa toinen toistaan kademielellä silmällä pitäen — suuresti kiinnostuneita päästä osalliseksi näihin suunnitelmiin. Pohjana ei ole suinkaan mikään "avustusmentaliteetti", kuten useat lännen propagandistit yrittävät asioita esitellä, vaan kylmät, mutta edulliset liikelaskelmat. Nämä piirit tietävät hyvin, että Neuvostoliitto on "kultareunainen" asiakas, joka on maksanut ja maksaa laskunsa säntillisesti Ellei etu ja hyöty ole molemminpuolinen ei mitään kauppoja syntyisikään. — Libra.

Newfoundlandin pääministeri Joseph Smalwood on varoittanut, että hänen maakuntansa tulee kuolemaan ellei se pysty kilpailemaan Pohjois-Amerikan muiden osien kanssa asukkaiden mielenkiinnosta. Asukkaiden maakunnan rajojen sisäpuolella pitämisen avaimena hän sanoo olevan uuden teollisuuden kehittäminen Newfoundlandiin.

DDR:n protesti

Berliini. — DDR:n ulkoministeriön edustaja tuomitsi Länsi-Saksan liittopäivien vanhimpainneuvoston ehdotuksen järjestää lokakuun aikana taaskin valiokuntien kokouksia Saksan liittotasavallan rajojen ulkopuolella, Länsi-Berliinissä. Hän piti ehdotusta ilmauksena Saksan liittotasavallan määräävien piirien pyrkimyksistä jatkaa Länsi-Berliinin asioihin puuttuvaa politiikkaansa. Ne loukkaavat tämän kaupungin statusta, sillä Länsi-Berliini ei ole ollut eikä ole Länsi-Saksan osa eikä siitä koskaan sellaista tule.

KUULUMISIA JÄRVIENPÄÄSTÄ

Thunder Bay. — Täällä oli lokak. 13 päivänä vierailulla Ontarion hallituksen neljä ministeriä, mukaanluettuna rahaministeri McNaughton. Lakeheaden yliopiston juhlasalissa järjestetyssä kokouksessa ministerit esittivät tulevien vaalien varalta eräänlaisen asiakirjan, jonka juuret menevät paljon syvemmälle kuin päältä saattaa huomata. Tämä asiakirja koskee Thunder Bayn aluesuunnitelmaa, joka seuraa nyt sitä kun maakuntahallituksen kunnallisasiain ministeriö ajoi ministeri Darcy McKeoughin johdolla läpi tämän alueen yhdistämisen alueelliseen hallintoon. Tälle yliopistolla pidetylle kokoukselle esitetty "Desing For Development"-esitys yrittää nyt herättää kestustelua "hallinnollisen demokratian" puitteissa suunnitelmasta, jota ei aiota edes alistaa yleiseen äänestykseen.

Suunnitelmaa on jo parin vuoden ajan alistettu erinäisissä esityksissä, jotka sovellutetaan koko Luoteis-Ontarion kehittämiseen. käsittäen tämä mm. metsäteollisuuden ja mineraalirikkauksien tehokkaimpia hyväksikäyttömuotoja. Siinä viitoitellaan myös liikenteen ja yhteyksien kohentamista, silmälläpitäen teollisuustuotannon monipuolistamista, jotta luonnonrikkaudet saataisiin täydellisemmin raiskatuiksi. Eräissä maakunnan suojeluksen alaisissa puistoissa, kuten esim. Quetica-puistossa, ovat suuret monopoliyhtiöt päässeet valtavissa mittakaavoissa luonnonrikkauksien kimppuun ja hyötyvät voittoja kahmimalla väestön kustannuksella.

Tämä konservatiivi -hallituksen suunnitelma on valmistettu "kunnallisdemokratian" nimissä, jotta sen avulla saataisiin suurpääoman edustajat vakuuttuneiksi, että niillä on täydelliset vapaudet näiden luonnonrikkauksien keskellä.

Suunnitelmassa varataan yleisiä varoja ja veropalautuksia alueella oleville yhtiöille ja varojen myöntämisiä uusien teollisuuksien innostuttamiseksi sellaisille alueille, missä työttömyys on korkein.

Suunnitelmalla näytetään yritettävän tasoittaa Trudeaun hallituksen aiheuttamaa talouslaman vaikutusta. Mutta se ei kuitenkaan palvele maakunnan väestön etuja, jotka edellyttäisivät Canadan luonnonrikkauksien kehittämistä canadalaisten hyväksi ja sitä, että raaka-aineet kehitettäisiin käyttövaraksi Canadan puolella sen sijaan, että raaka-aineet kuljetettaisiin viimeistä jalostusta varten Yhdysvaltoihin.

Suurin osa rikkauksistamme, mitkä nyt omistaa ulkomainen pääoma, pitäisi saada kansallisen omistuksen alaiseksi. lukuunottaen voimaresurssit, mitkä ovat tarpeelliset canadalaisen koneteollisuuden kehittämisessä taloutemme perustaksi.

Meidän yleisiä rahastojamme voidaan käyttää ainoastaan tähän suuntaukseen, mutta ei yksityisten monopolien laajentamiseen.

Ja edelleen, "Pohjois-Amerikan mannermaa-alueen" käsite on vahingollinen Canadalle. Siitä on luovuttava. Canadassa lähenemme ajankohtaa, missä vaatimus itsenäisen Canadan puolesta täytyy perustua kasvavalle yhtenäisyydelle, joka ilmaisee itsenäistä, kasvavaa ja vaurastuvaa canadalaisuutta työtätekevän kansan eduksi. Robartsin toryt eivät edusta sellaista canadalaisuutta. — ATH.

Ulbrichtilta viesti YK:n yleiskokoukselle

Berliini. — DDR:n vakaumus on, että sen hyväksyminen YK:n ja sen erityisjärjestöjen jäseneksi ei rauhan nimessä enää tiedä lykkäystä, sanotaan DDR:n valtioneuvoston puheenjohtajan Walter Ulbrichtin viestissä YK:n yleiskokouksen juhlaistunnolle.

Kansainvälisen turvallisuuden lujittaminen, jännityksen lieventäminen ja normaalien suhteiden kehittäminen valtioiden kesken vaativat valtioiden suvereenin tasavertaisuuden periaatteen yleistä kunnioittamista, kaiken syrjinnän lopettamista ja YK:n universaalisuuden toteuttamista, sanotaan viestissä edelleen.

Lääkärilakko Italiassa

Rooma. — Italian sairaalalääkärit aloittivat viime viikolla kymmenen päivää kestävän lakkojen sarjan vastalauseeksi viimeaikaisille taloudellisille toimille, joiden pyrkimyksenä on vähentää sairaaloiden ja parantoloiden hoitohenkilökuntaa.

DDR ja Pohjois-Korea syrjittyinä

Haag. — Parlamenttien välisen liiton toimeenpanokomitea hylkäsi lauantaina ehdotuksen DDR:n ja Pohjois-Korean ottamisesta liiton jäseneksi.

Vain Puolan valtuutettu äänesti ehdotuksen puolesta 11-jäsenisen komitean istunnossa Haagissa. Istunto pidettiin suljettujen ovien takana.

Liiton kokoukseen osallistuivat 500 valtuutettua päättivät lauantaina yksimielisesti keskustella Yhdysvaltain lähi-itää koskevasta päätöslauselmaluonnoksesta. Siinä vaaditaan oikeudenmukaista ja pysyvää rauhaa alueelle YK:n turvallisuusneuvoston 1967 tekemän päätöslauselman pohjalta. Edelleen kehotetaan kaikkia osapuolia noudattamaan nykyistä aselepoa ja työskentelemään jännityksen lieventämiseksi.

OIKAISU

Viime torstaina julkaistuun nimimerkki "H. A.:n" lähettämään "Sault Ste. Marien kuulumisia" kirjoitukseen oli painovirhepaholainen pistänyt pukinsorkkansa, jonka johdosta oli erään maapalan hinnaksi tullut vain $5,000, vaikka sen piti olla $65,000. K.o. kohta alkuperäisessä kirjoituksessa oli: "Tämä heinäpelto-alue käsittää 38½ eekkeriä ja kauppahinta oli vain $65,000 . . ."

KUOLLUT
Hyvin tunnettu kansalaisemme
VILHO HAKANEN
kuoli tyttärensä luona Tukholmassa, Ruotsissa, syyskuun 1 pnä 1970, ollen 87 ikävuodellaan.
Hän muutti asumaan tyttärensä luo Tukholmaan vaimonsa Idan kuoleman jälkeen 1968.
Lähinnä suremaan jäi hänen tyttärensä Paula Eckenjelm perheineen Ruotsissa ja Frank Hakanen perheineen Thunder Bay "P", Ont. sekä suuri tuttavapiiri täällä Canadassa ja allekirjoittanut oli yksi hänen läheinen ystävänsä.

Olit rehti ystävä,
Olkoon leposi rauhallinen.
Jää hyvästi, kunnon ystävä.
S. R.

Don haalin kalenteri

Toronto. — Sunnuntaina, marraskuun 1 päivänä, kello 3 iltapäivällä on haalilla ohjelmallinen Halloween kahviais-tanssi-tilaisuus. Ohjelmassa esiintyy Finlandia kuoro. Lisäksi on yksityisnumeroita. Tarjoilu yläsalissa joka koristellaan Halloween malliin.

* * *

Sunnuntaina, 15 päivänä on Yrityksen järjestämät laatikkopäivälliset. Silloin me vanhemmat annamme nuorten "passata" itseämme.

* * *

Marraskuun 29 pnä Toimen Naiset järjestävät vuotuiset joulumyyjäiset. Kiitoksella otamme vastaan lahjoituksia, toivomme että tänäkin vuonna voimme taas kahvipöydässä tarjoilla Karjalan piirakoita ja muuta hyvää.

* * *

Toimen Naisten käytettyjen tavaroiden myynti onnistui tänä syksynä odotettua paremmin. Naiset haluavat lausua lämpimän kiitoksensa kaikille, jotka avustivat myynnissä, ja erikoisesti niille jotka lahjoittivat tavaraa, sillä ilman näitä lahjoituksia emme voisi näitä tilaisuuksia pitää. Seuraavat ovat taas keväällä ja lahjoituksia otamme jatkuvasti vastaan.

* * *

Ikinuorten Kerhon kahviaistilaisuus oli viihtyisä ja kerholaiset ovat hyvin tyytyväisiä tulokseen. Kerho kokoontuu haalilla joka torstai iltapäivä. Tervetuloa ja kiitos kannatuksesta ja lahjoituksista kahviaisiin.

* * *

Uuden vuoden vastaanotto-tansseihin saa nyt tilata pöytäpaikkoja haalilta, puhelimella 461-9381 tai 463-9918. — ht.

BOLIVIAN HALLITUS LUPAA KANSALLISTAA

La Paz. — Bolivian uusi presidentti kenraali Juan Jose Torres on esittänyt hallituksensa nelikohtaisen poliittisen ohjelman, jonka puitteissa mm. aiotaan vähitellen kansallistaa maassa olevat ulkomaisyritykset.

Torresin hallituksen, joka astui virkaansa viikko sitten perjantaina, arveltiin nauttivan erityisesti Bolivian ammattiliittojen ja vasemmistolaisten ylioppilaiden luottamusta, mutta poliittiset tarkkailijat huomauttivat, että hallitus vaikuttaa enemmän keskustalaiselta kuin vasemmistolaiselta ja että siinä on mukana muutamia äärioikeistolaisia ministereitä.

47-vuotias kenraali Torres esitti hallituksensa ohjelman ensimmäisessä lehdistötilaisuudessaan sen jälkeen kun hän kaappasi vallan. Sitä ennen hän kukisti sotilasjuntan, joka oli aiemmin syössyt vallasta presidentti Alfredo Ovando Candian.

Tarres sanoi lehdistötilaisuudessaan, että tilanne koko Boliviassa on hänen hallinnassaan. Hänen ohjelmajulistuksensa pääkohdat olivat rahan arvon vakauttaminen, ulkomaisten yhtiöiden kansallistaminen, sijoitustoiminnan edistäminen sekä neuvottelujen käyminen Andien yhteismarkkinoiden kanssa Bolivian öljy- ja maakaasuvarojen tehokkaammasta hyväksikäytöstä. Bolivia on Andien yhteismarkkinoiden jäsen.

Ainoa suuri ulkomainen yritys Boliviassa on amerikkalaisten omistama Matiledin tinakaivos. Sen lisäksi Boliviassa on muutama ulkomaalaisten omistuksessa oleva kultakaivos sekä joukko pienempiä yrityksiä. Bolivia on yksi maailman suurimmista tinan tuottajamaista.

EDUSTAMME KAIKKIA MATKAILUPALVELUJA
Soittakaa, kirjoittakaa eli käykää toimistossamme
RITARI TRAVEL SERVICE
Matkailutoimisto vuodesta 1936
7 Cedar St., Sudbury, Ontario — Puhelin 675-5683

Olette Skandinaviassa astuttuanne SAS'in koneeseen.

(Miksi tyytyä toiseksi parhaaseen)

Nautitte matkastanne SASilla, jossa skandinaavisuus ympäröi teitä kaikissa muodoissa. Tilava istuimenne, Skandinaviassa muotoiltu Comforchair. Voileivät ja muut Skandinavian ja Euroopan herkut. Lämmin skandinaavinen vastaanotto. Mutta joulun aikaan olette kaikkein tervetullein.

Tulkaa aikaisin — on niin paljon mielenkiintoista. Valitkaa erikoisjoululahjanne siellä.

Viipykää kauan. Koko kuukauden Skandinavia on kuin elävä joulukortti. Tiernapojat. Porot. Rekiretket. Lumiset kuuset. Jos viivytte perillä 29—45 päivää meno/paluulippu maksaa vain $313*. Pyytäkää matkatoimistoltanne yksityiskohdat selittävä Joulu Skandinaviassa 1970 esitelylehtinen.

*Jet säästöluokan 29—45 päivän meno/paluu lippu Montrealista—Helsinki hengeltä. Voimassa marraskuun 1, 1970 maaliskuun 31, 1971 saakka. Muina aikoina hinnat hieman korkeammat.

Just let yourself go on SAS
SCANDINAVIAN AIRLINES

Lippumyymälät:
199 Bay St., Toronto, Ont. (416) 362-5221
800 Dorchester Blvd., Montreal, P.Q. Tel. (514) 861-8311;
211 Portage Ave., Winnipeg, Man., Tel. (204) 943-0673

8. 22.

MUISTILISTA

Sävel-kuoron harjoitukset Finnishhaalilla tiistaisin klo 7.30 ill.

Finnish haalin suomalainen kirjasto on avoinna tiistaisin (eikä keskiviikkoisin kuten ennen) kello 7—8 illalla. Ottakaa huomioon tämä aikamuutos — ja käyttäkää ilmaista kirjastoa hyväksenne.

Finnish haalilla esitetään sunnuntaina, lokak. 25 pnä matkailua, maisemia ja urheilutoimintaa NL:ssa kuvaavia värielokuvia. Tilaisuus alkaa kello 2 ip. Sisäänpääsy $1.00. Nähdään Canadan valtuuskunta vierailulla NL:ssa; Kuril-saaren nykyelämää sekä NL:n urheilumestaruus kilpailuja v. 1967 kuvaava elokuva sekä voimistelu- ja kaunoluisteluaiheinen filmi. Tervetuloa.

DOLLARIN VIIKKO
SPRINGER PARK FARMS

"Grade A" keskikok. kananmunia, 3 tus. $1. SX Vac Pak pekonia, 3 lbs. $1. Jauhinlihaa 3 lbs. $1. Sian potkia 3 lbs. $1. Sian "Riblets", 3 lbs. $1. Sian maksaa 3 lbs. $1. Jauhettua sianlihaa 59c lb. "Delicious" omenia ½ vakkaa $2.75. Essex weiner-makkarat 3 lb. $1.

Lännen naudanlihapuoliskat 54c lb., vähärasvaiset sian puoliskat 45c lb. "MacIntosh" omenia ½ vakkaa $2.50.

UUSIA JÄÄDYTTÄJIÄ
TÄYDELLISESTI TAATTUJA

8 kuutiojalan	$149.88
15 kuutiojalan	184.88
20 kuutiojalan	198.88
25 kuutiojalan	238.88

SPRINGER PARK FARMS
45 Elm St. W. CPR:n ylik. vieressä

FRANK R. BLOCK, R.O.
OPTOMETRISTI
Puh. konttori 674-4014
kotiin 673-0705
65 ELM STREET EAST
SUDBURY, ONTARIO
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. klo 11 ap. — 9 ip.
Puh. 869-2920

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannusarviot vapaasti
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN 674-0797
164 Elgin St. S., Sudbury

Uusia ja käytettyjä
RAKENNUS-, PUTKITUS- ja MUITA TARPEITA
säästöhinnalla!
Maksamme korkeimmat hinnat romumetallista.
Greenspoon Bros.
LIMITED
Boundary Rd. 566-7811 Sudbury

LOUGHEED
HAUTAUSTOIMISTO
Hautaukset 100 mailin säteellä Sudburysta toimitetaan ilman lisämaksua.
PUHELIN 673-9595
252 Regent St. S.
Hazel kadun kulm.
SUDBURY

UUTUUS!
VOLKSWAGEN
411
4-ovinen sedan
● ISOMPI SISÄLTÄ
● ISOMPI ULKOA
Luotettava Volkswagenin taloudellisuus
MJUT 1971 MALLIT NÄHTÄVÄNÄ
PAWSON'S
SUDBURY LIMITED
Canadan ensimmäinen — pohjoisen suurin Volkswagen välittäjä
633 Lorne St. S.
Puh. 674-0756

SUDBURYN UUTISIA

SUDBURYN POLIISI ETSII PUUKOTTAJAA

Adie-kadun varrella sijaitsevassa apartmenttitalossa puukotuksen uhriksi joutunut 81-vuotias Reuben Cranston on edelleen vakavassa tilassa Sudburyn General sairaalassa. Puukotus tapahtui mr. Cranstonin apartmentin ovella puolenpäivän aikaan maanantaina, kun hän oli avannut tunnistamattomalle miehelle asuntonsa oven. Poliisit sanovat, että tunnistamaton mies, noin 35-vuoden ikäinen, iski kuusi kertaa uhriaan puukolla rintaan ja poistui sen jälkeen paikalta. Väkivallantekijän etsintöjen ilmoitettiin jatkuneen keskiviikkoiltana.

POLIISIT PYYTÄVÄT "INFORMAATIOTA"

Palatessaan kotiin lauantain ja sunnuntain välisenä yönä Sudburyn Youth Centressä pidetyistä tansseista, 16-vuotias Linda Pharand, 324 Leslie-kadulta, joutui raa'an pahoinpitelyn kohteeksi Bridge-kadun varrella, josta hänet löydettiin tajuttomassa tilassa aikaisin sunnuntaiaamuna.

Keskiviikkoiltana ilmoitettiin St. Josephin sairaalasta, että tytön tila on erittäin vakava ja poliisi odottaa sairaalassa saadakseen tytöltä tietoja tapahtumasta, jos tyttö tulee tajuihinsa.

Pahoinpitelytapausta tutkivat poliisit haluavat saada kaikki mahdolliset tiedot tytöstä sen jälkeen, kun hän poistui tanssipaikalta.

YHTIÖLLE $200 SAKKOTUOMIO KUOLEMANTAPAUKSESSA

Tuomari Anthony Falzetta määräsi Pioneer Construction -yhtiön maksamaan $200 sakon sen johdosta kun yhtiön sorakuopalla, lähellä Sudburyn lentokenttää sijaitsevassa soran lastausruuhessa ei ollut yhtään määrättyä turvallisuuslaitetta. Tri. William Whiten 15-vuotias poika William White sai surmansa lastausruuhessa heinäkuun 9 päivänä. Hän putosi lastausruuheen ja tukehtui kuoliaaksi 7 tonnia käsittäneen santamäärän alla.

Turvallisuussäädöksissä vaaditaan, että lastausruuhen päällä tulee olla joko umpinainen kansi tai rautaverkko, kävelykäytävä tai tellingit, joiden ympärillä on kaide.

Pojan jäätyä soraläjän alle toiset työläiset kaivoivat 20 minuuttia ennen kuin hänen ruumiinsa saatiin ulos.

M-KELKOILLE UUDET SÄÄNNÖT SUDBURYSSA

Kaupungin liikennekomitea ehdotti tällä viikolla pitämässään kokouksessa, että kaupunki laatii sivulain, joka kieltää kaupungin rajojen sisäpuolella sijaitsevien järvien jäällä moottorikelkoilla kilpaa ajamisen, koneen tyhjäkäytön viittä minuuttia pitemmän ajan, polttoainetäydennyksen suorittamisen 100 jalkaa rantaa lähempänä ja kieltää järvien jäältä sellaiset moottorikelkat, joissa ei ole vaatimuksia täyttävät polttoainesäiliöt ja polttoainejohdot.

Eräs toinen sivulaki kieltää moottorikelkalla ajamisen pääkaduilla, jalkakäytävillä ja ilman äänenvaimentajia asuntoalueilla kello 11 illalla ja kello 8 aamulla välisenä aikana.

VAATII YLEISTÄ ROSKANHÄVITYSLAITOSTA

Kaupungin yleisten töiden komitea tiedoitti tämänviikkoisessa kokouksessaan, että se haluaa Ontarion kunnallisasiain ministeriön suorittavan tutkimuksen keskeisestä roskienhävityslaitoksesta, joka tulisi palvelemaan Sudburyn kaupunkia ja samalla ympäristökuntia.

Ehdotuksessa sanotaan, että kunnallisasiain ministeriön tulisi rahoittaa tutkimuksen siihen asti kun alueellinen hallinto astuu voimaan.

Sairashuoltokomitea kiittää lahjoituksesta

Täkäläisten kansalaistemme sairashuoltotyön hyväksi on jälleen saatu lahjoitus. Milja Laurila, Sudbury, Ont., on lahjoittanut $2.00.

CSJ:n Sudburyn osaston sairashuoltokomitea esittää parhaat kiitoksensa lahjoituksesta.

Urheiluveteraanien juhlat Wanupissa

Aika rientää eteenpäin ja samalla lähestyy se päivä, jolloin on päätetty järjestää Wanupin haalilla suuri urheiluveteraanien muistojuhla. Näistä tänä syksynä järjestettävistä juhlista mainittiin jo viime vuonna ja kuten ennenkin, on Visa päättänyt nytkin jakaa kunniapalkintoja.

Ajatuksissamme kuljemme vuosikymmenien taakse. Tähän juhlaan on tervetulleita henkilöt, jotka 1920-luvulla olivat ensimmäisinä rakentamassa haalia. Silloinen kolmen tuuman naula on näiden vuosikymmenien aikana muuttunut kunniapalkinnoksi. Myös ne keittäjät, jotka monta "kalamojakkaa" tarjosivat urheilijoille visakoivuisella kauhalla, tulevat nyt saamaan kunniapalkintonsa. Siitä on jo yli kolmekymmentä vuotta, mutta maku maistuu yhäkin suussani.

Näiden henkilöiden nimiä ei mainita ennen kuin **marraskuun 1 päivänä kello 12 päivällä** Wanupin haalilla, mutta heidän menneisyydessä ottamiaan askeleita voi seurata kirjoituksista.

Kunnianosoitus tullaan antamaan kaikille niillekin, jotka ovat seisoneet kello tai mittanauha kädessä urheilukilpailuissa. Kunnia kuuluu myös niille, jotka ovat ilahduttaneet aikoinaan yleisöä urheiluseuran iltamissa, joko näytelmässä tai muussa ohjelmassa esiintyen ja siten "pusertamalla" pisaroita silmästänne sekä naurulla virkistänyt sieluanne. Heitäkin varten on sopiva lahja piirongin laatikossa.

Seuratkaapa näinä päivinä Vapaudessa ilmestyvää juhlailmoitusta.

Tervetuloa pitkänkin matkan takaa tähän veteraanien juhlaan ja ilmoittakaa nimenne sekä saapumisestanne allekirjoittaneelle: — Wm. Kangassalo, R.R. 3, Site 9, Sudbury, Ontario.

Aika varata
JOULULAHJANNE
Hyvä valikoima hienoja timantteja, sormuksia, kelloja, rintaneuloja, rannerenkaita ym. käytännöllisiä lahjaesineitä.
Kohtuullisin hinnoin
MIKE MIZIUK
JEWELLERS
123 Cedar St. Puh. 674-1354
vastap. Bell Telephonea Sudbury

War Measures Act-laki joutunut laajan arvostelun kohteeksi

(Jatkoa siv. 1)

antaisivat valtiolle ja poliisille suuremmat valtuudet, jotka heikentäisivät kansalaisten demokraattisia oikeuksia ja siviilivapauksia."

USA:n OPPILASJÄRJESTÖ TUOMITSI WMA-LAIN

Washington. — Siviilioikeuksien Canadaan palauttamiseksi täällä äskettäin perustettu Ad Hoc komitean viisi henkilöä käsittänyt edustajisto esitti tiistaina Canadan suurlähettiläälle vetoomuksen, jossa vaaditaan Canadassa voimassa olevan War Measures Act-lain kumoamista.

"Me olemme ihmeissämme ja kauhuissamme sen johdosta kun teidän maassanne on julistettu voimaan WMA-laki, jotta voidaan käydä valtavaa fyysillistä kampanjaa poliittisen opposition tukahduttamiseksi," sanotaan lausunnossa. "Me vaadimme, että WMA-laki peruutetaan ja myös kaikki sellaiset lait, jotka sallivat tyrannimaiset toimenpiteet joukkopidätysten tekemiseksi vastalauseita esittävien keskuudessa."

KONSERVATIIVIN EHDOTUS TUKEE HIRTTOTUOMIOTA

Ottawa. — Red Deerin vaalipiiriä alahuoneessa edustava konservatiivi Robert Thompsonin yksityislakiehdotuksessa määritellään kuolemantuomio niille henkilöille, jotka on havaittu syylliseksi poliittiseen kidnappaukseen. Tämä yksityisjäsenen ehdottama lakiluonnos joutuu alahuoneen käsiteltäväksi ja ensimmäiseen äänestykseen lähipäivinä.

Tämä ehdotus tekisi rikoslakiin muutoksen, jonka mukaan kuka hyvänsä henkilö, joka on havaittu syylliseksi kidnappaukseen "poliittisen naamion peitossa" tultaisiin tuomitsemaan kuolemaan.

Murhista epäillyn etsinnät jatkuvat

Prince Albert, Sask. — RCMPn poliisit jatkavat edelleen tiheän metsämaaston ja soiden haravointia etsiessään kahden RCMP-konstaapelin lokakuun 9 pnä tapahtuneesta murhasta epäillyn 40-vuotiaan Stanley Robertsonin. Etsinnöihin osallistuvat poliisit käyttävät suojanaan luodinkestäviä liivejä ja poliisikoiria suorittaessaan etsintöjä täältä noin 25 mailia etelään sijaitsevalla alueella.

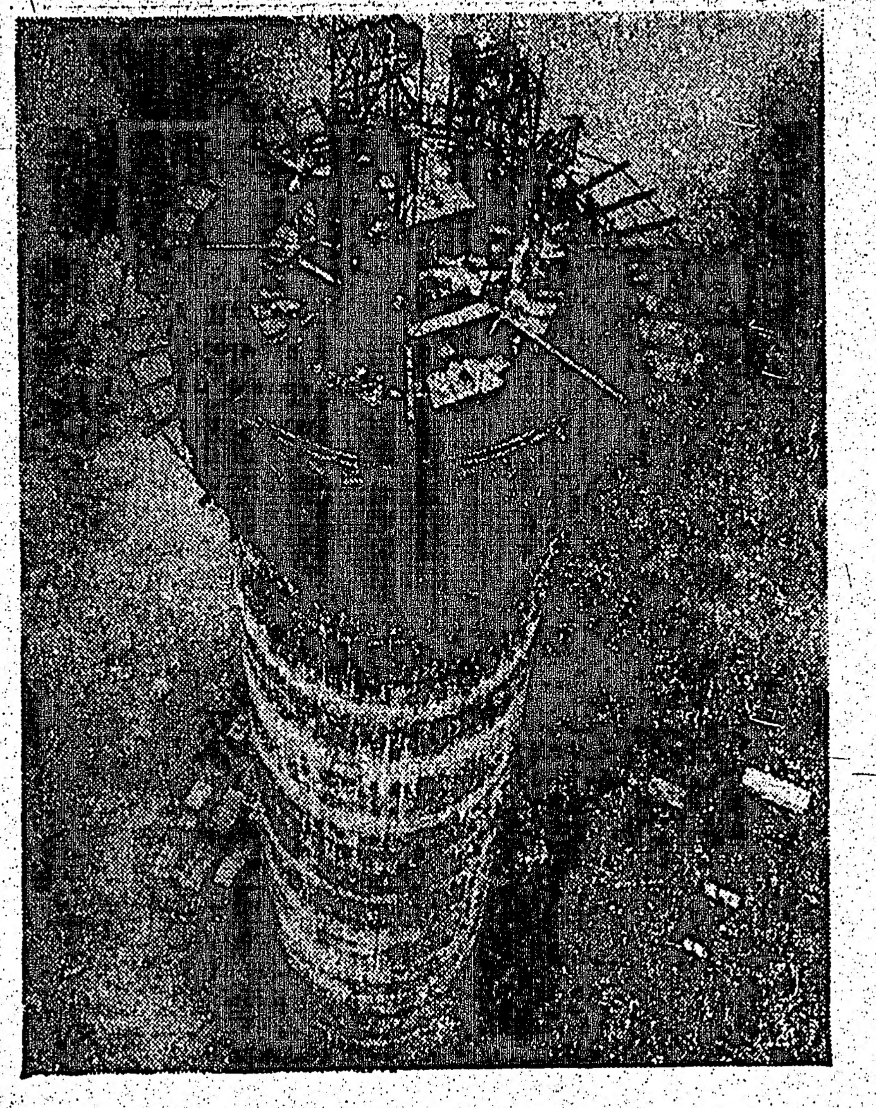

Tämä Torontoon valmistumassa oleva 700 jalan korkuinen savupiippu rakennetaan niiden kahdeksan savupiipun tilalle, jotka nyt ovat käytössä Ontarion Hydron täkäläisellä sähkövoimalaitoksella. Tämän piipun toivotaan vähentävän maan tasalla nyt olevan rikkidioksiidin määrää 90 prosentilla.

Autojättiläisen lakko jatkuu yhä

New York. — Jättiläismäisen General Motors-yhtiön 400,000 työläisen lakko on nyt jatkunut yli viisi viikkoa ja sopimusta ei sanota vieläkään olevan näkyvissä. Tämä kuvastaa autonrakentajien päättäväisyyttä taistella elinoikeuksiensa puolesta voittoon saakka.

Yhtiön edustajan ilmoituksen mukaan on ammattiliiton kanssa päästy eräänlaisiin "kokeiluluontoisiin" sopimuksiin noin neljäsosasta sopimuksen kaikkiaan 400 kohdasta. Kuitenkin työnantaja kieltäytyy itsepintaisesti hyväksymästä lakkolaisten päävaatimuksia, palkan ja eläkemaksujen korotuksia Yhdysvaltain ja Canadan jatkuvasti kasvavien elinkustannusten mukaisesti

Ammattiliiton eräs edustaja sanoi neuvottelujen asiallisesti puhuen tallaavan paikallaan.

Sellaisen jättiläismäisen yhtiön kuin General Motorsin seisaus vaikuttaa huomattavasti Yhdysvaltain talouselämään. Alustavien tietojen mukaan teollisen tuotannon indeksi on syyskuussa laskenut yli puoli prosenttia. Tarkkailijoiden mukaan tämä johtuu General Motorsin lakosta.

Detroitin ja muiden paikkakuntien lehdistöjen antamien tietojen mukaan autotyöläiset ovat tiiviissä lakkorintamassa ja taistelumielisiä.

Kansanedustaja vapautettu

Belfast, Irlanti. — Kuuden kuukauden vankeustuomion viime kesänä saanut 22-vuotias miss Bernadette Devlin, joka valittiin Englannin alahuoneen jäseneksi, vapautetaan tänä perjantaina vankeudesta kaksi kuukautta ennen tuomion päättymisaikaa. Aikaisen vapauttamisen sanotaan johtuvan hyvästä käytöksestä. Miss Devlinin uskotaan matkustavan Lontooseen ja ottavan paikkansa Englannin alahuoneessa.

"Alkujoukko" valmiina lähtöön

Montebello, Que. — Canadan varakauppaministeri J. H. Warren sanoi tällä viikolla, että Canadan kauppaedustuksen esiryhmän odotetaan lähtevän Kiinaan ensi viikolla sen seurauksena kun Canada tunnusti Kiinan.

Pankkiryöstöstä elinkautiset

Toronto. — Tuomari Walter Martin langetti tiistaina kahdelle montrealilaiselle miehelle elinkautiset vankeustuomiot elokuun 9 pnä Imperial pankin eräässä haarakonttorissa tapahtuneesta ryöstöstä. Miesten sanottiin saaneen saaliikseen noin $12,000. Elinkautiseen vankeuteen tuomittiin 42-vuotias Claude Pion ja 28-vuotias Larry McClemens.

Savukkeita pahempaa

Veren korkea kolestrolipitoisuus merkitsee suurempaa sydänveritulpan vaaraa kuin savukkeet ja korkea verenpaine, esittää P. Leren Oslon Ulleval-sairaalasta. Hän vähensi kolesterolipitoisuutta dieetin avulla — vähemmän rasvaa ja enemmän vihanneksia — ja tulos osoitti 80 tapausta vertailuryhmän 120 vastaan.

NKDL hyväksyi uusia jäseniä

Budapest. — Naisten kansainvälisen demokraattisen liiton hallitus asettui Budapestissa viikko sitten päättyneessä viisipäiväisessä kokouksessaan hyväksytyssä päätöslauselmassa tukemaan Euroopan turvallisuuskonferenssin koolle kutsumista.

Liiton puheenjohtaja kansanedustaja Hertta Kuusinen ilmoitti kokouksen valtuutettujen vaatineen myös Vietnamin sodan lopettamista ja lähi-idän selkkauksen poliittisen ratkaisun aikaansaantia.

Kokous, johon osallistui viiden mantereen edustajia, keskusteli myös naisen asemasta nyky-yhteiskunnassa, ilmoittaa unkarilainen uutistoimisto MTI.

Istunnon aikana hyväksyttiin NKDL:n jäseniksi Dahomeyn, Nigerian, Perun, Venezuelan, Madagaskarin ja Kambodzhan naisjärjestöt.

Canadan kalastusasiain ministeri Jack Davis on nimitetty äskettäin perustetun Canadan uuden Environment and Renewable Resources Departmentin (elinympäristön ja uusittavissa olevien resurssien viraston) johtajaksi. Tämän miehen edessä tulee olemaan suuri puhdistusurakka.

KAUNEIMMAT
SYKSYN KUKKASET
edesmenneen toverimme ja ystävämme
VICTOR HÄNNISEN
MUISTOLLE
Hänen arvokasta työtään ja muistoaan kunnioittaen,

Hilma ja Ensio Wuori — Senja ja Edwin Suksi
Alina ja Wm. Eklund — Hilja ja Anton Kaisla
Kerttu ja Taisto Länsi — Irja ja Aatu Koivula
Ida ja Oscar Männistö — Hilda ja John Raivo
Rauha ja Aimo Mäki — Lea ja Niilo Toikka
Anja ja Kalle Kassinen

SUDBURY ONTARIO

SUOMALAINEN ELOKUVA
"JOHAN NYT ON MARKKINAT"
Oikea naurupilleri
Esitetään seuraavilla paikkakunnilla:
WANUP — Wanupin haalilla, perjantaina, lokak. 23 pnä klo 8 ip.
TORONTO — Don Hall, 957 Broadview Ave., sunnuntaina, lokakuun 25 pnä klo 3 ip.
ST. CATHARINES — Moose Hall, 98 Permilla Street, keskiviikkona, lokakuun 28 pnä klo 8 ip.
(6-20-22)

KODIN PIIRISTÄ

TOIMITTANUT EEVA

Perunaa monella tavalla

Keitetyt perunat, paistetut perunat ja perunasose, kas siinä jokapäiväisten aterioittemme tukipuita. Näin syksyllä, kun perunat ovat parhaimmillaan, suuria ja maukkaita, voidaan joskus luopua arkiaterioiden kaavamaisuudesta ja kokeilla jotain uutta. Onko teillä kotona tai ehkäpä kesämökillä puuhella? Sen kuumaan tuhkaan peitellyt perunat kypsyvät tunnissa parissa herkulliseksi iltapalaksi. Pöydälle pannaan lisäksi voilautanen ja suolakuppi, joista jokainen voi ottaa maustetta tulikuumaan perunaansa.

Perunasta saa joko yksin tai lihan ja sienienkin kanssa hyvää laatikkoa.

Perunamuhennoksesta tulee erinomaisia pihvejä kalan tai lihan kanssa tarjottavaksi. Perunasoseeseen sekoitetaan muna ja sen verran vehnäjauhoja, että siitä saa lusikalla otettua rasvaiseen paistinpannuun "pihvejä". Ne paistetaan molemmin puolin kauniin ruskeiksi ja tuskin on suurtakaan herkkusuuta, joka ei niitä kiittäisi. Vetelämmästä taikinasta voi paistaa vaikkapa ohukaisia.

Perunalimpun teko on aikaa ja taitoa vaativaa puuhaa, mutta perunaleipä syntyy paljon helpommin. Jos joku haluaa kokeilla, niin siihen tarvitaan noin 4 paunaa perunoita, kvartti vettä, 2 rkl suolaa, 4 ja puoli paunaa ruisjauhoja sekä kolme pussillista hiivaryynejä.

Perunat kuoritaan, keitetään suolalla maustetussa vedessä ja survotaan rikki. Keitinvesi lisätään soseeseen ja seos saa hiukan jäähtyä. Vesitilkkasessa liotettu hiiva sekä jauhot sekoitetaan joukkoon. Leivotaan ohuiksi, pyöreiksi leiviksi, joiden annetaan nousta. Kypsennetään hyvässä uuninlämmössä.

Asuntovaunu talvikuntoon

Asuntovaunu kuuluu yhä useamman perheen kesänviettoon. Onhan mukava matkustaa vaikkapa pitkienkin matkojen päähän kun oma "koti" on mukana ja tuleehan se halvemmaksikin kuin hotelleissa asuminen. Tällaisen vaunun voi pysäyttää vaikka minkä kauniin jjärven rantaan ja nauttia todellisesta luonnon läheisyydestä omassa rauhassa.

Mutta nyt on tullut syksy ja asuntovaunukin on laskettava talvilomalle. Seuraavassa muutamia asiantuntijoiden neuvoja miten se on parasta tehdä:

Vaunu puhdistetaan ja siivotaan. Vaunun ei anneta olla ulkona, vaan mieluummin katoksen alla tai vajassa. Se suojataan ruostumista vastaan. Akku ja kaasusäiliö poistetaan. Vesisäiliö tyhjennetään ja puhdistetaan. Huonekalut ja muu irtain sisustus on parasta säilyttää kotona. Jos vaunun ei anneta seistä pyörienså varassa, säästetään sekä niitä että akselia.

Pieniä neuvoja

Purettu villalanka
on hyvä jo purkaessa keriä pienen, kevyen muovipullon ympärille. Kun kaikki lanka on purettu, pullo kastellaan lämpimään veteen ja langan annetaan kuivua rauhassa pullon päällä. Tästä lanka voidaan taas suoraan kutoa uudelleen. Ei tarvitse keriä moneen kertaan, ja lanka suoristuu hyvin pullon päällä.

★

Tupakansavun haju
häviää huoneesta paremmin, kun vähäksi aikaa sytytetään kynttilä tai pari palamaan.

★

Tavallinen keräkaali sisältää C-vitamiinia ja siksi sitä on käsiteltävä hellävaroen, että se siinä säilyisi. Aina kaalia on leikattava terävällä veitsellä ja vältettävä kaalin turhaa puristelua. Kaalin keskustassa olevat pienet lehdet maistuvat hyviltä raakanakin ja salaattiin voi kaalia leikata ohuiksi suikaleiksi.

★

Kalvanisoitu ämpäri voi tummua käytössä, mutta sen saa puhtaaksi tavallisella ruokaetikalla ja pehmeällä rievulla pesemällä. Viimeksi voi pestä vaikkaja saippuavedellä, mutta tavallinenkin puhtaalla vedellä viruttaminen hävittää etikan hajun. Ämpäristä tulee kuin uusi.

★

Ruokasooda on hyvää moneen tarkoitukseen. Sillä saa puhtaaksi muoviset esineet ja jääkaapit. Jos ruokaa valmistettaessa kuuma rasva roiskuu ja aiheuttaa tulenlieskan, niin sen saa äkkiä sammumaan kun ripauttaa soodaa päälle.

★

Jos hellalle on kuohunut maitoa tai muuta ruokaa, niin suolaa siihen ripottamalla ei tule huoneeseen pahaa palaneen käryä.

★

Melkein sammunut lieska leimahtaa uudelleen kun siihen ripautetaan suolaa.

Vaihteeksi paprikaa

Paprikan käyttö ei meillä ole yleistynyt niin kuin soisi; paprika on nimittäin erittäin terveellistä syötävää. Esimerkiksi C-vitamiinia siinä on neljä kertaa niin paljon kuin sitruunassa, jota yleensä on totuttu pitämään oikeana C-vitamiinipaukkuna. Mainittakoon, että 100 g tuorepaprikaa pystyy tyydyttämään neljän ihmisen päivittäisen C-vitamiinin tarpeen.

Vitamiinit säilyvät tietysti parhaiten silloin kun paprika syödään raakana, esim. salaateissa. Mutta paprikasta saadaan myös maistuvaa lämmintä ruokaa. Kannattaa kokeilla.

Paprikasta poistetaan siemenet ja kuoret täytetään esim. lihapullataikinalla. Paistetaan kypsiksi.

Salaattiin käytettävät paprikat, tomaatit ja sipulit leikataan ohuiksi viipaleiksi ja ladotaan salaattiastiaan kerroksittain. Päälle kaadetaan liemi, joka valmistetaan sitruunamehusta tai viinietikasta ja öljystä ja maustetaan suolalla. Viinietikka pitää ensin keittää. Tämä salaatti sopii tarjottavaksi kaikkien liharuokien kanssa.

Amerikkalaisyksikkö hyökkäyksen kohteeksi

Saigon — Etelä-Vietnamin kansallisen vapautusrintaman sissit hyökkäsivät torstaina amerikkalaissaattueen kimppuun ainoastaan vajaan 200 metrin päässä Etelä-Korean sotilaiden tukikohdasta. Hyökkäyksessä sai surmansa yksi eteläkorealainen ja 6 amerikkalaista sekä seitsemän eteläkorealaista sotilasta haavoittui.

Useat amerikkalaiset sotakalustoautot kärsivät vaurioita tässä hyökkäyksessä, joka tapahtui n. 250 mailin päässä Saigonista koilliseen.

HANKKIKAA
moottorikelkkanne ajoissa
Välttäkää loppukiireitä ja saakaa mieleisenne!

Bombardier ski-doo. 71
ON ELÄVÄINEN
UUSI Elävä Voima
UUSI Elävä Näkö
UUSI Elävä Toiminta
UUSI Elävä Nautinto
UUSI Alhaisempi Hinta
MAAILMAN ENSIMMÄISET JA PARHAAT MOOTTORIKELKAT
NORTHERN SNOWMOBILE
Puh. 566-4505
282 LaSalle Boulevard, Sudbury
Puh. 855-4587
167 Errington St. Chelmsford
Myös VALLEY SPORTS - Hanmer
Puh. 696-4056
1. 8. 15. 22.